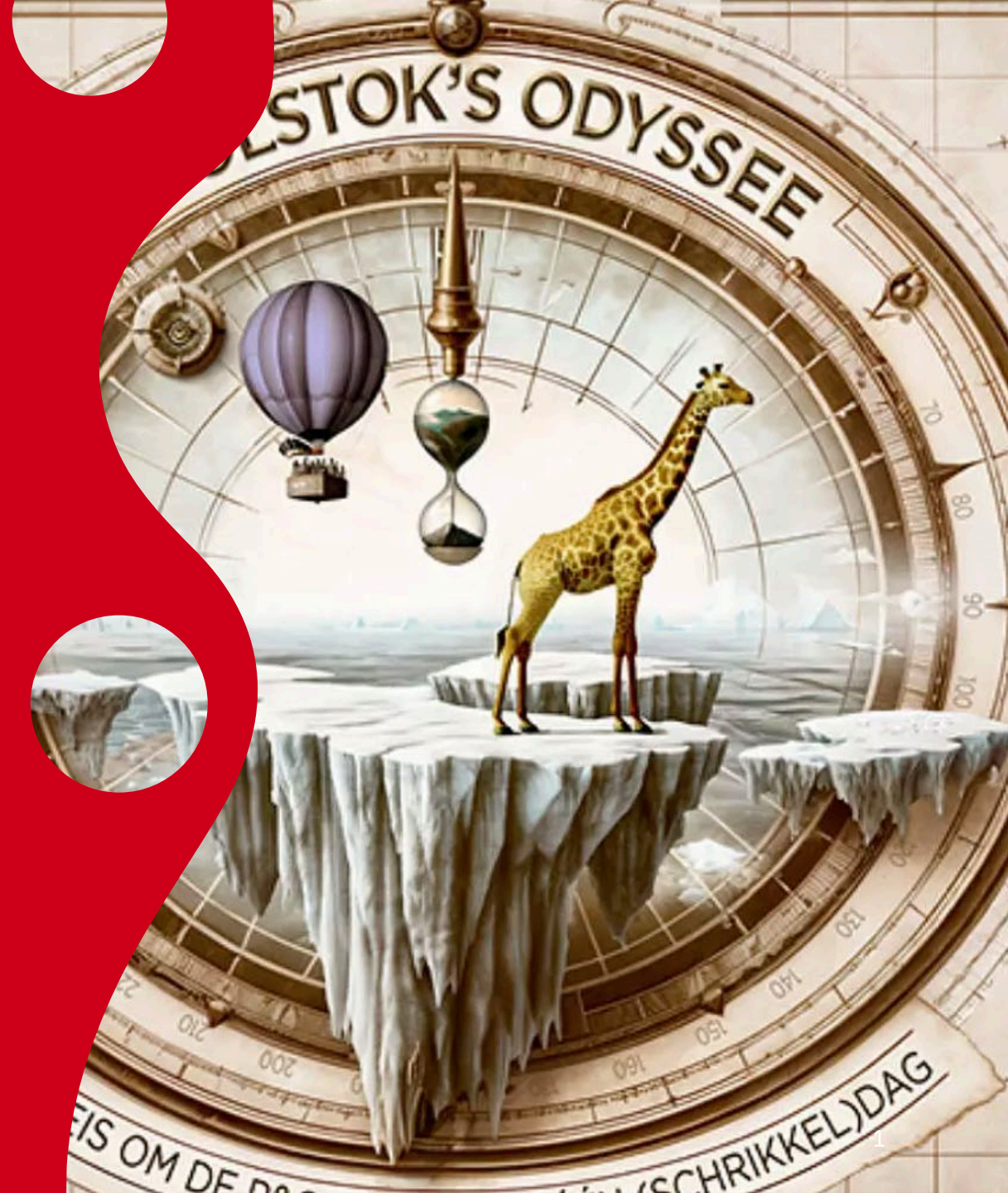

Effectief leiderschap: persoonlijkheid telt.

29 februari 2024

David Ducheyne

otolith®

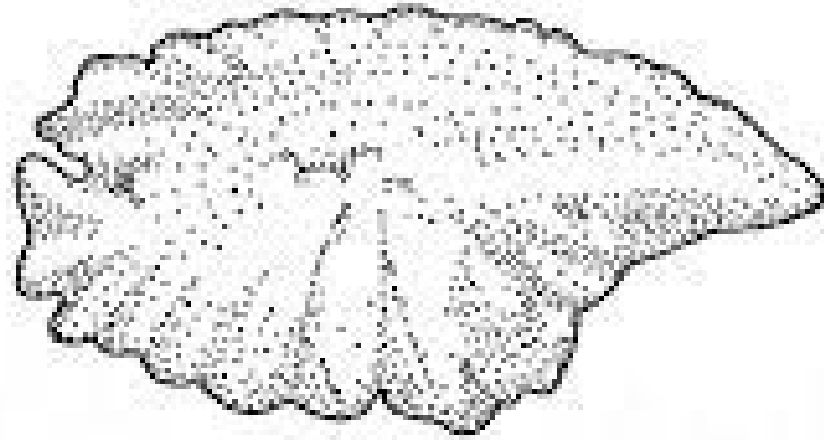

14 november
Congres over leiderschap

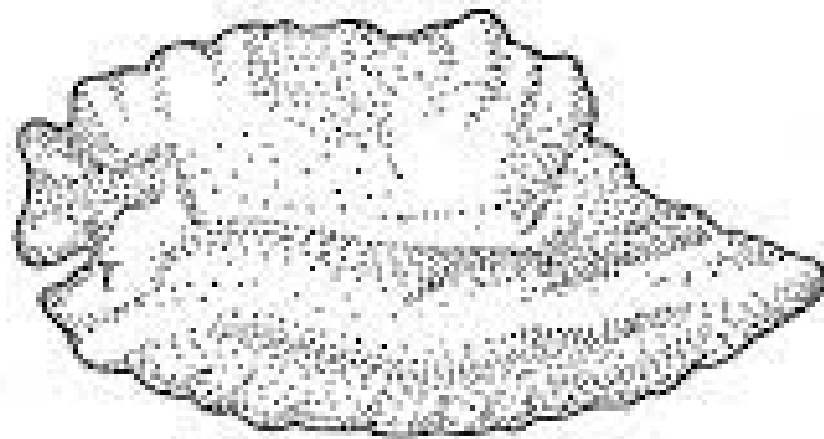
otolith

Richting

Balans

Versnelling

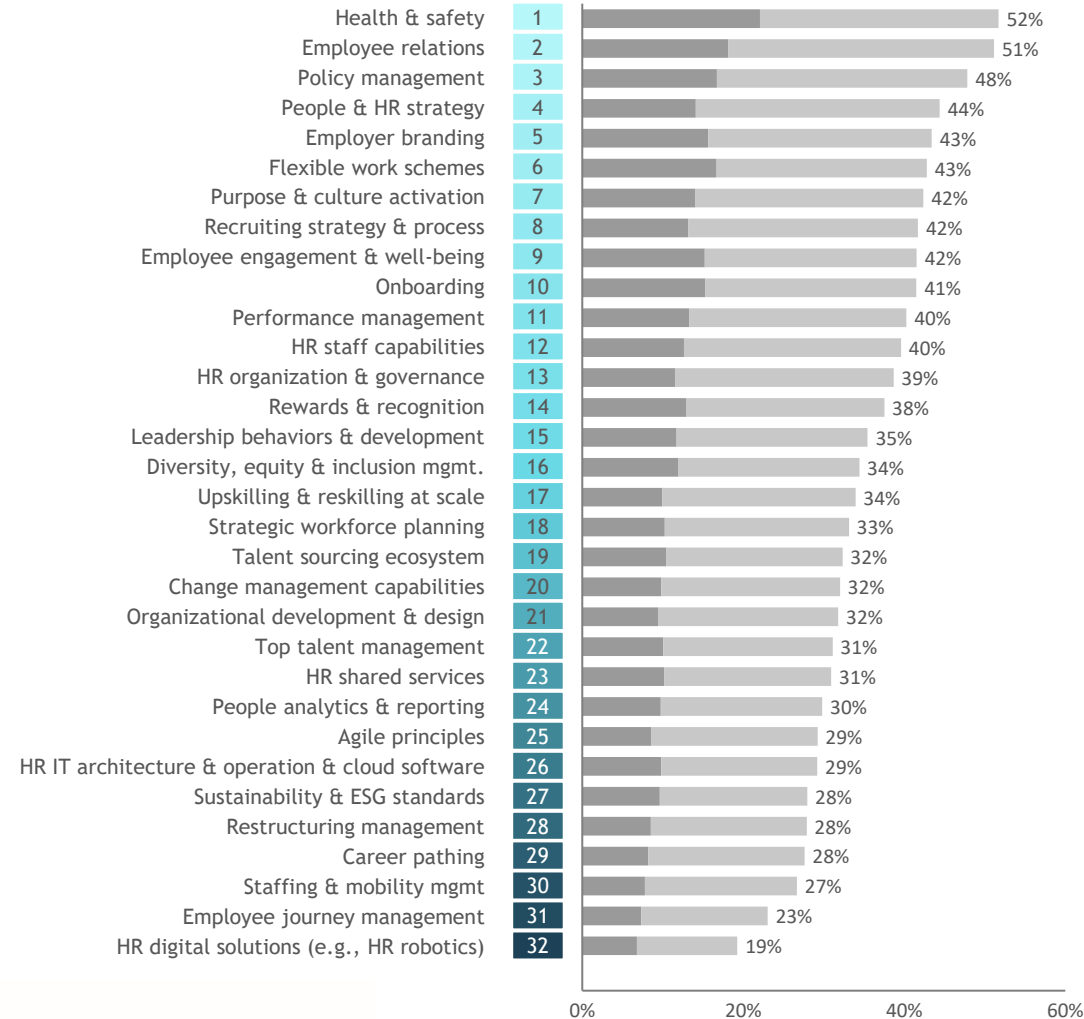
otolith

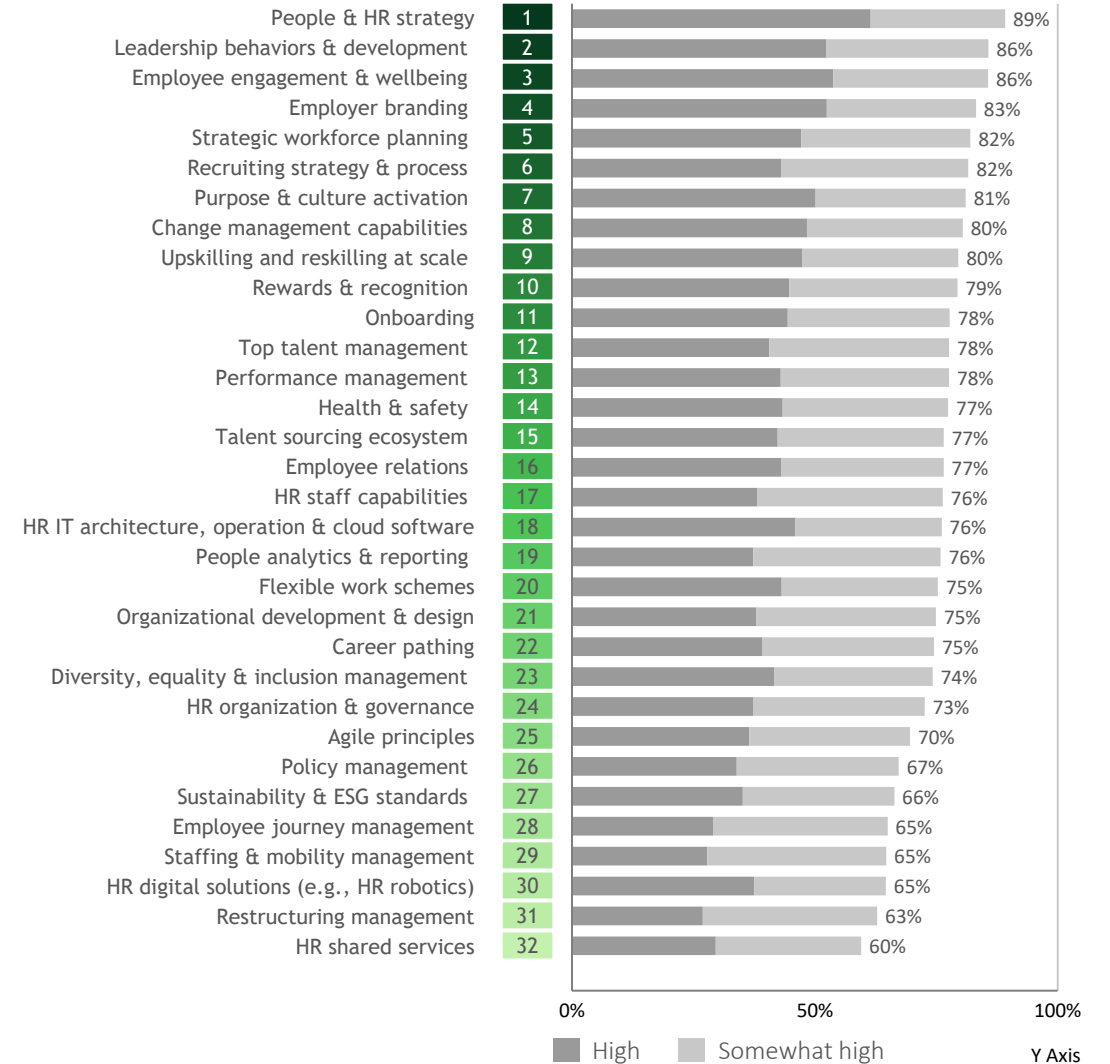

Ranking of 32 topics for Current Capabilities and Future Importance

Ranking Current Capabilities

Ranking Future Importance

**Leiderschap is belangrijker dan ooit.
Het is ook moeilijker dan ooit.**

Wat zijn drivers?

Meer turbulentie in de omgeving.

Hogere verwachtingen t.o.v. leidinggevenden.

Leiderschap is en blijft een complexe competentie.

Waarom slaagt een strategie niet?

Leiderschap
is niet “op niveau”.

“Onaangepaste”
context.

Mensen “willen”
of “kunnen” niet.

Strategie is
“ongekend” of
“irrelevant”.

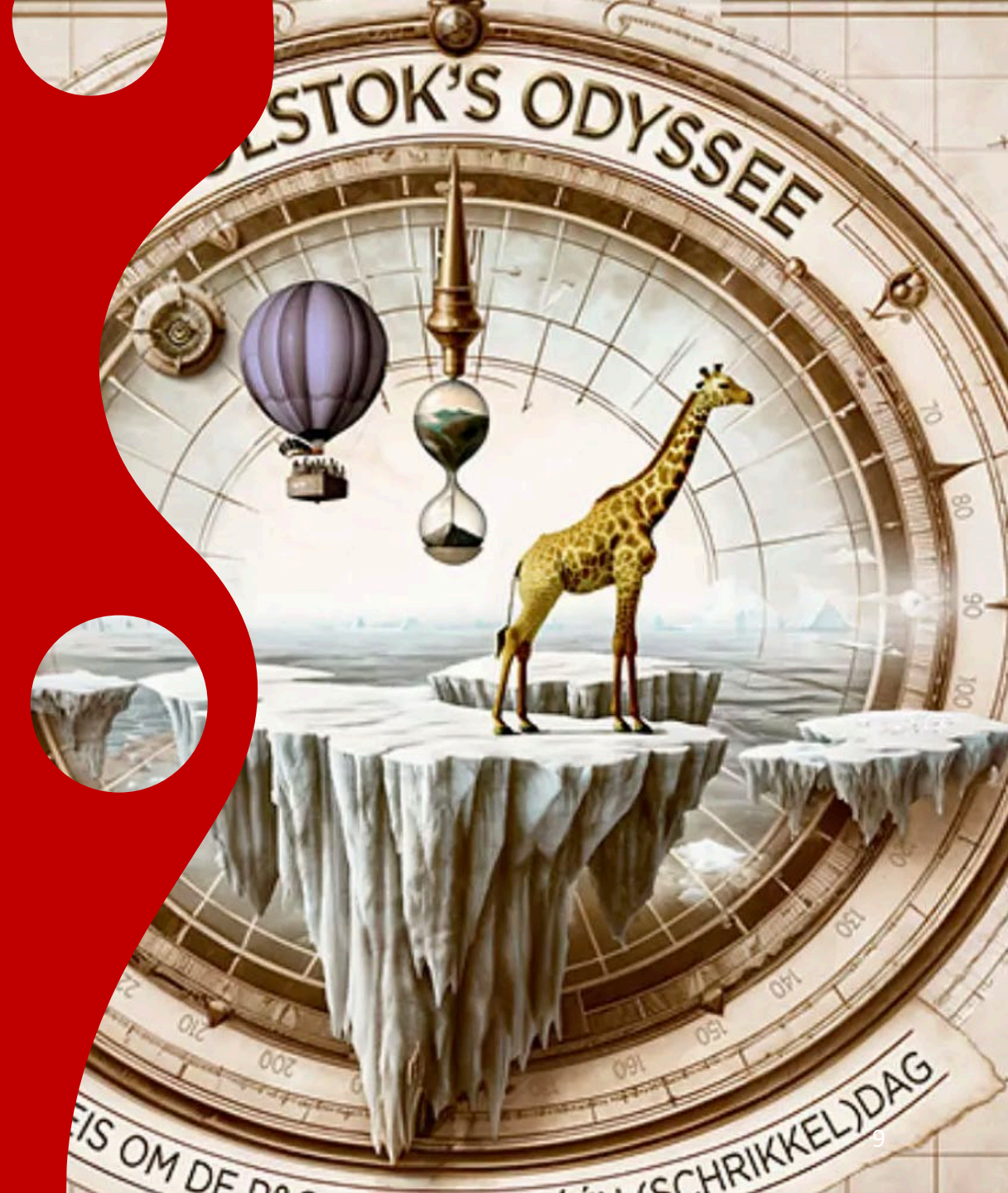
“Strategy does not fail. People do.”

“Organizations do not behave. People do.”

Hoe is het gesteld
met dat leiderschap?

otolith®

Belangrijk nieuws Werk

Amper helpt werknemers is tevreden met baas: vooral controledrang nekt vertrouwen

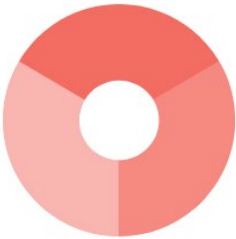

Beeld Photo News

De Morgen (2 juni 2022)

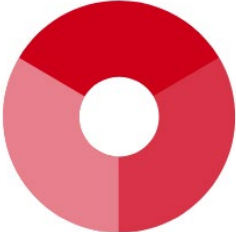
Covidkater?

Leadership Quality?

66% OF LEADERS ARE INSUFFERABLE

Hogan, Hogan & Kaiser, (2010)

34% TO 61% OF MANAGERS HAVE A DESTRUCTIVE LEADERSHIP STYLE

Aasland, Skogstad, Notelaers, Nielsen, & Einarsen, 2010

75% OF PEOPLE SAY THEIR BOSS IS A SOURCE OF STRESS.

Hogan, 2007

19 TO 25% OF LEADERS HAVE AT LEAST ONE DARK PERSONALITY TENDENCY

De Fruyt, Wille, & Furnham, 2013

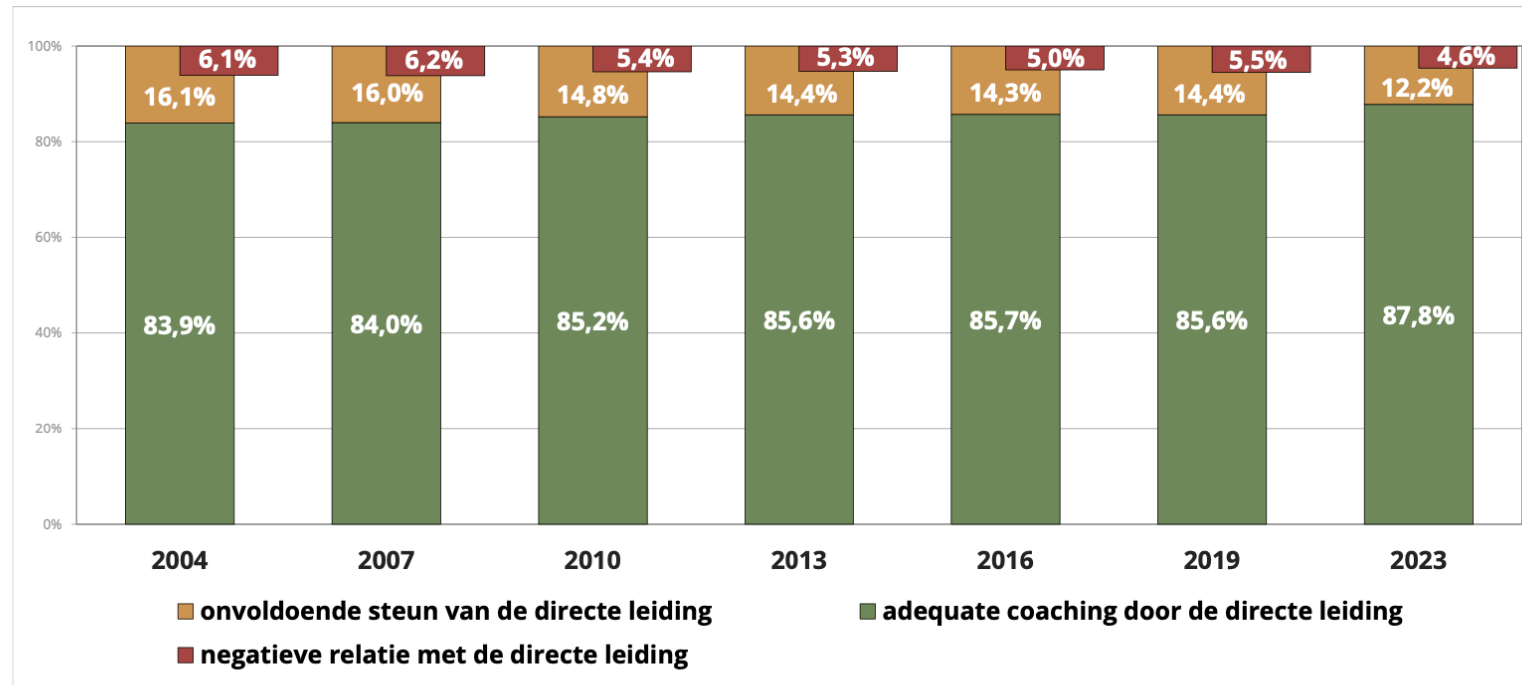
THE COST OF FAILED LEADERSHIP IS BETWEEN 750,000 \$ AND 2,7 MILLION \$ + OTHER HIDDEN COSTS

Hogan et al., 2010

Most organizations need to upgrade the quality of leadership if they want to succeed in the future. The cost of bad leadership is high, both in economic and human terms.

Werkbaarheidsbarometer

Figuur 13: Evolutie van het aandeel werknemers dat adequaat gecoacht wordt versus onvoldoende ondersteund wordt door/een negatieve relatie heeft met de directe leiding, 2004 - 2023

Bron: Vlaamse werkbaarheidsmonitor - werknemers 2004 - 2023

- *De werkzaamheidsbarometer zegt niets over de effectiviteit van de leidinggevende, enkel over één van de vier gedragingen.*
- *Leidinggevend en die teveel steun geven en te weinig op resultaten sturen, zullen geen duurzaam verhaal schrijven.*

Tevredenheid over leiderschap

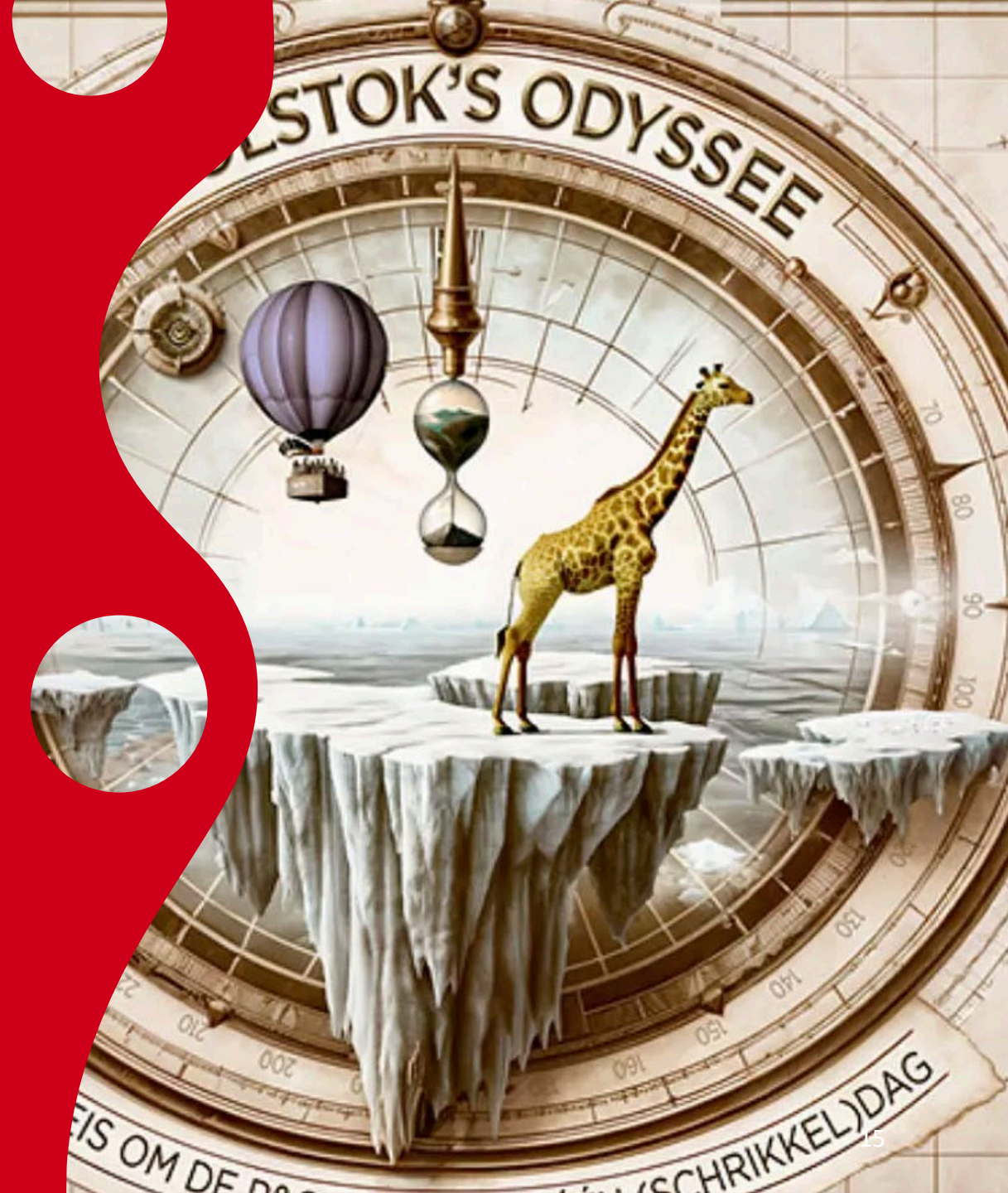
≠

Effectief leiderschap

**Mag een leider
nog ambitieus en veeleisend zijn?**

Leiderschap
herbekeken.

otolith®

Hoe we naar leiderschap kunnen kijken.

Leiderschap
gaat over de
leider

Leiderschap
gaat over de
situatie

Leiderschap
gaat over
organisatie

Leiderschap
gaat macht en
invloed.

Leiderschap
gaat over visie
en inspiratie.

Leiderschap
gaat over
ethiek.

De leider als
held

De leider als
primus

Leiderschap
als proces

Leiders en
volgers

De geboren
leider

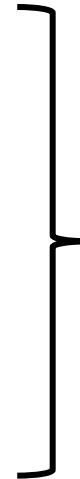
Moreel
leiderschap

Welk soort leiderschap dan?

[Adjectief] + Leiderschap

Dienend
Transformationeel
Duurzaam
Moreel
Charismatisch
Autocratisch
Participatief
Autonomie-ondersteunend

Kies een onderbouwd model dat een totaalbeeld van leiderschap geeft, in goede en kwade tijden (en past bij de cultuur van de organisatie).

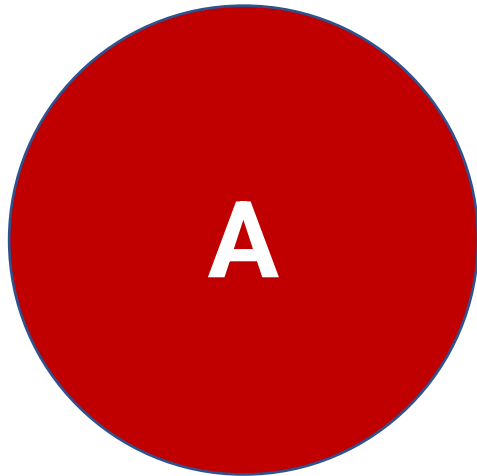

Happiness is a
piece of cake

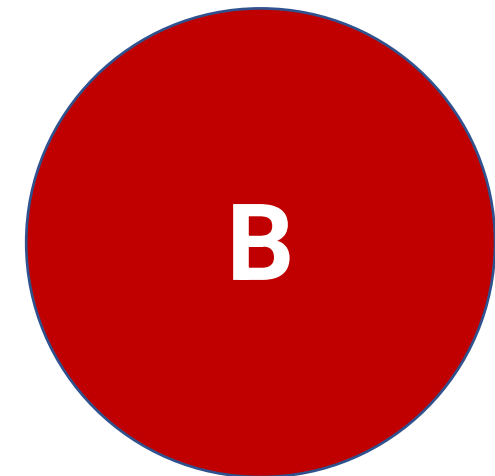
De eenvoudige manier om aan
leiderschap te werken.

“De” Essentie

De huidige situatie

De toekomstige situatie

De essentie van leiderschap is mensen in beweging krijgen.

Invloed nemen.

Vertrouwen nodig.

Wat maakt leiderschap duurzaam?

Tweekoppige Draak

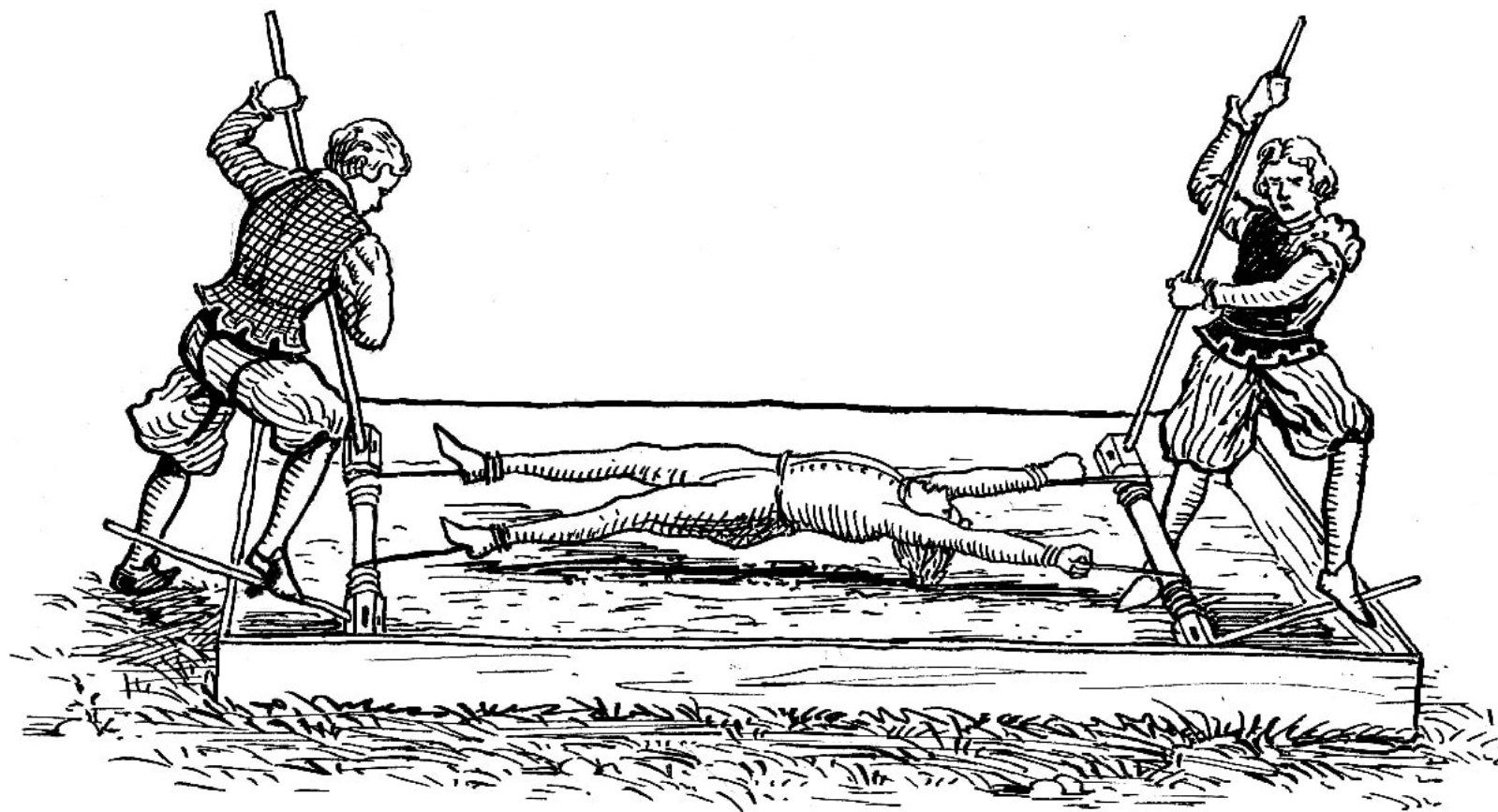
Resultaten
Winst
Groei
Productiviteit
Toekomst

Mens
Welzijn
Ontwikkeling
Vitaliteit
Inzetbaarheid

Een gebalanceerde uitdrukking van de “output” van leiderschap

Laat ons erkennen
dat leiderschap voor
veel mensen "een stretch"
is.

Het zoeken naar d balans is
een eeuwige oefening.

De balans is vaak trillend.

Maar als puntje bij paaltje
komt ...

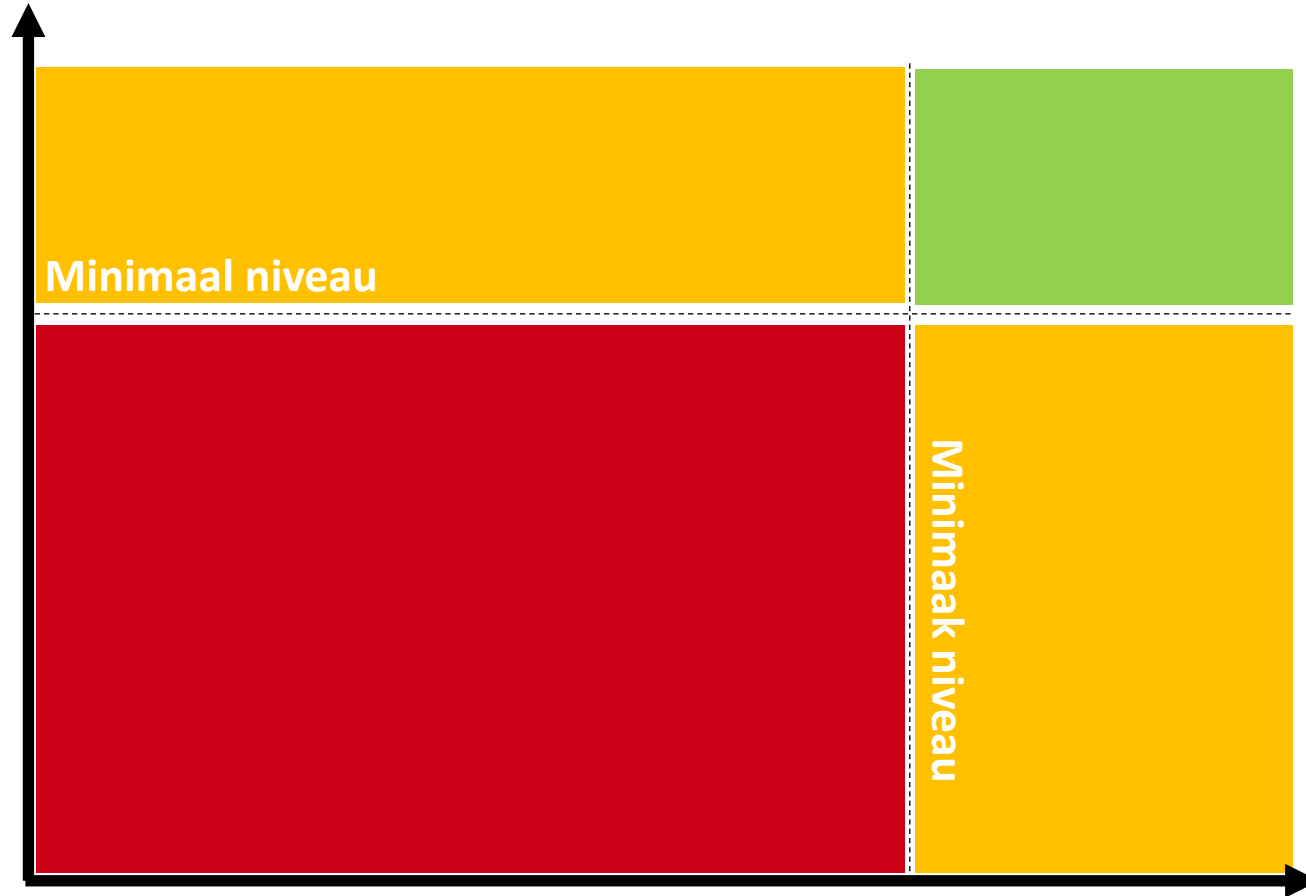
De vermoeide CEO: 'Ik mis de energie om door te gaan'

Aan de recente ontboezemingen van vermoeide CEO's te zien, lijkt het taboe op oververmoeidheid en burn-out af te nemen. ©A,Â© Jimmy Collins /Corbis

Altijd het Olympische Niveau halen

Vitaliteit

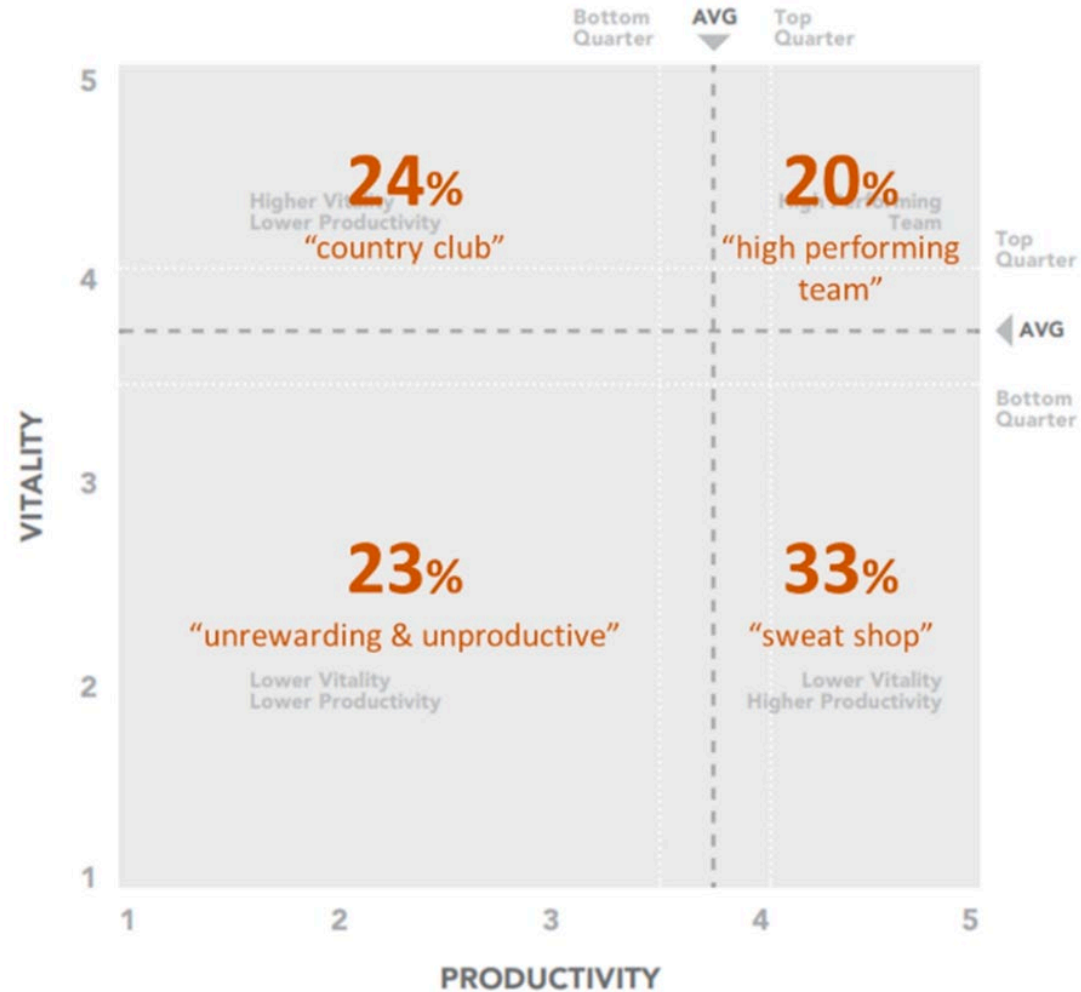

Productiviteit

Slechts 20% van teams vindt de balans

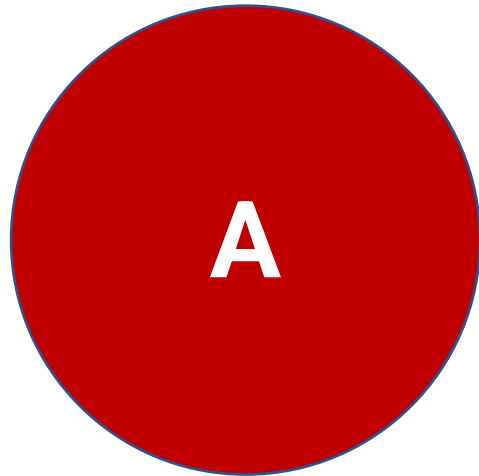
Frequency of Team Environments

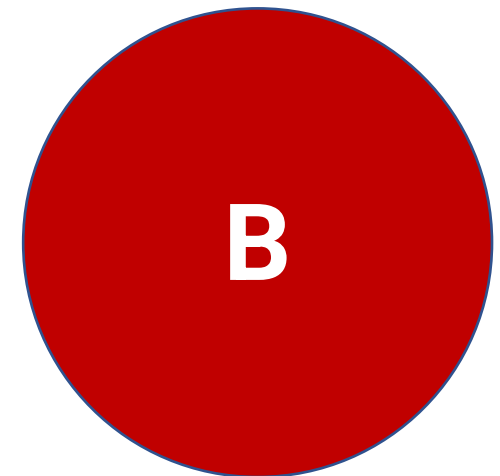
(C) Kaiser

Sturen
Mandaat
Beslissen

De huidige situatie

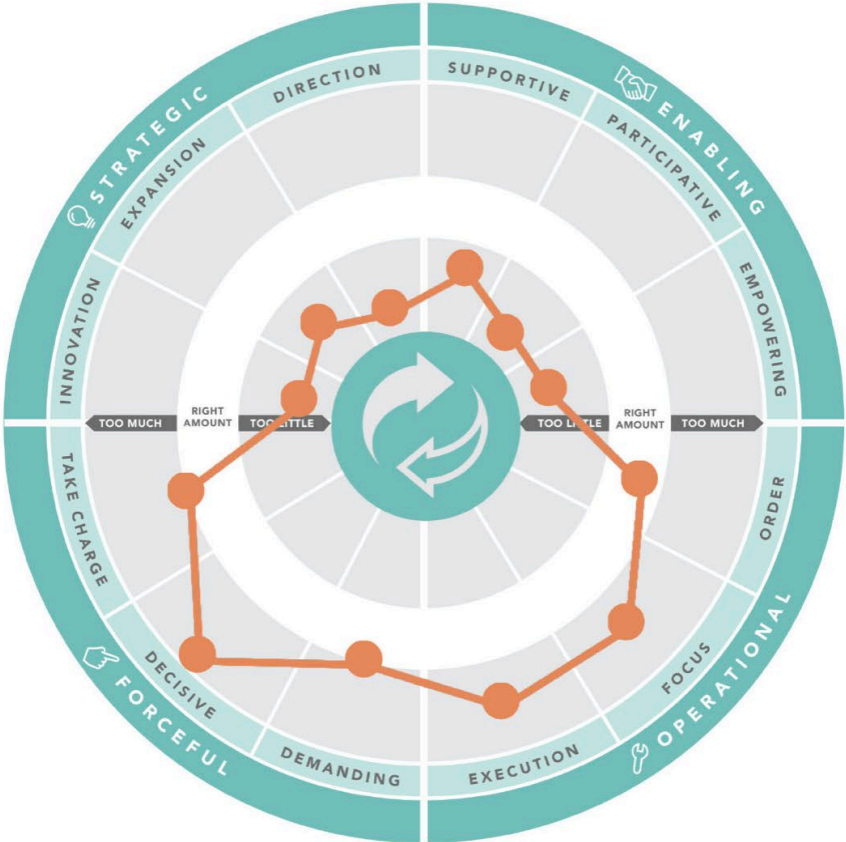
De toekomstige situatie

Begeleiden
Coachen
Steunen

Gedrag in kaart brengen

360° Leadership Versatility Index

A CLEAR PICTURE OF WHERE THE LEADER STANDS

Trust Indicator

Competence
Loyalty
Integrity

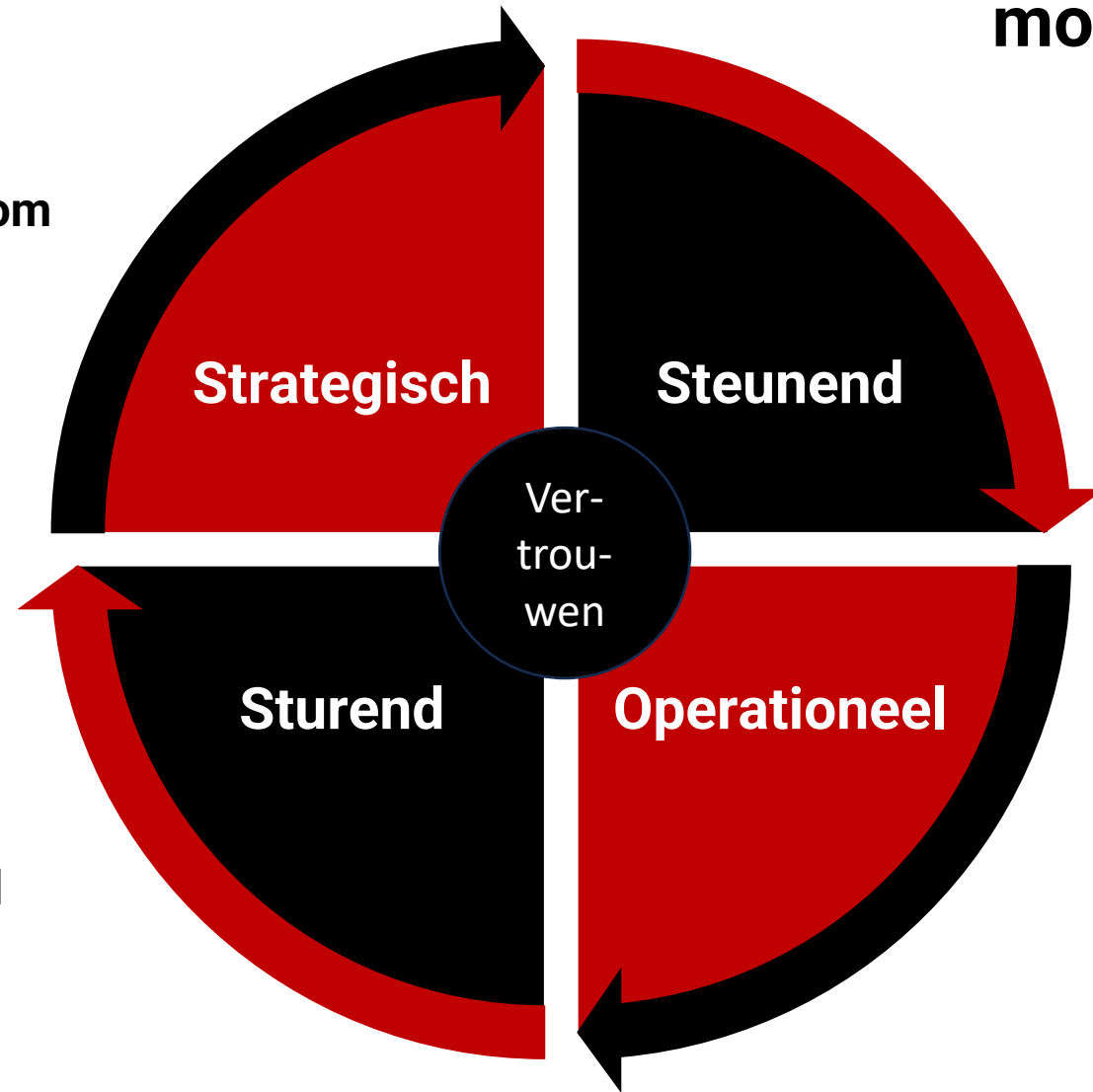

Much too little   Barely too little   Barely too much   Much too much

U.S. Patent No. 7,121,830

Een leidinggevende moet "alles" kunnen

Wanneer het nodig is om richting aan te geven
(Waarom doen we dit)

Om mensen "mee" te krijgen

Wanneer iets dringend en belangrijk is.

Wanneer een plan moet uitgevoerd worden

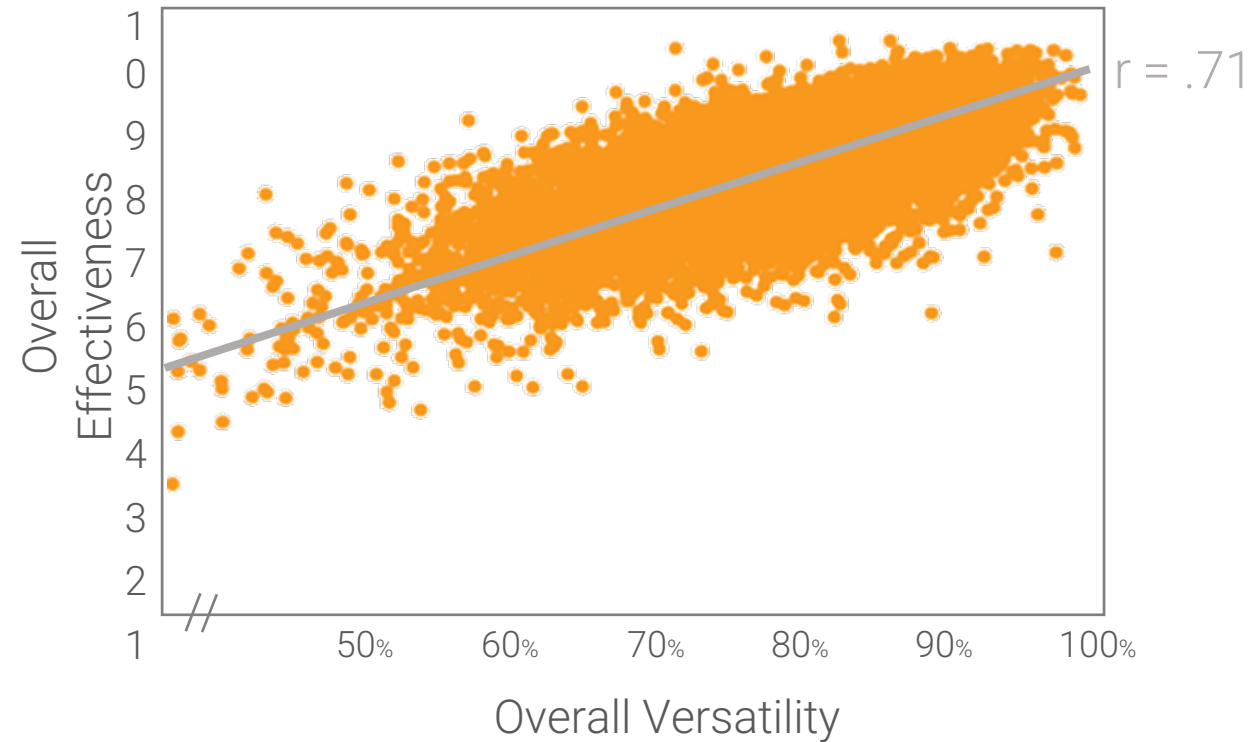
Wat moet ik doen? Hoe moet ik het doen?

Hoe?	Sturen (Forceful)	De zaken in handen nemen (taking charge)	Ruimte geven (Empowering)	Steunen (Enabling)
		Beslissen (Decisive)	Participatief (Participative)	
		Eisen (Demanding)	Steunen (Supportive)	
Wat?	Strategisch (morgen)	Richting geven	Uitvoeren (execution)	Operationeel (vandaag)
		Expansie / Groei	Focus	
		Innovatie	Orde	

Leiderschapsflexibiliteit (versatility)

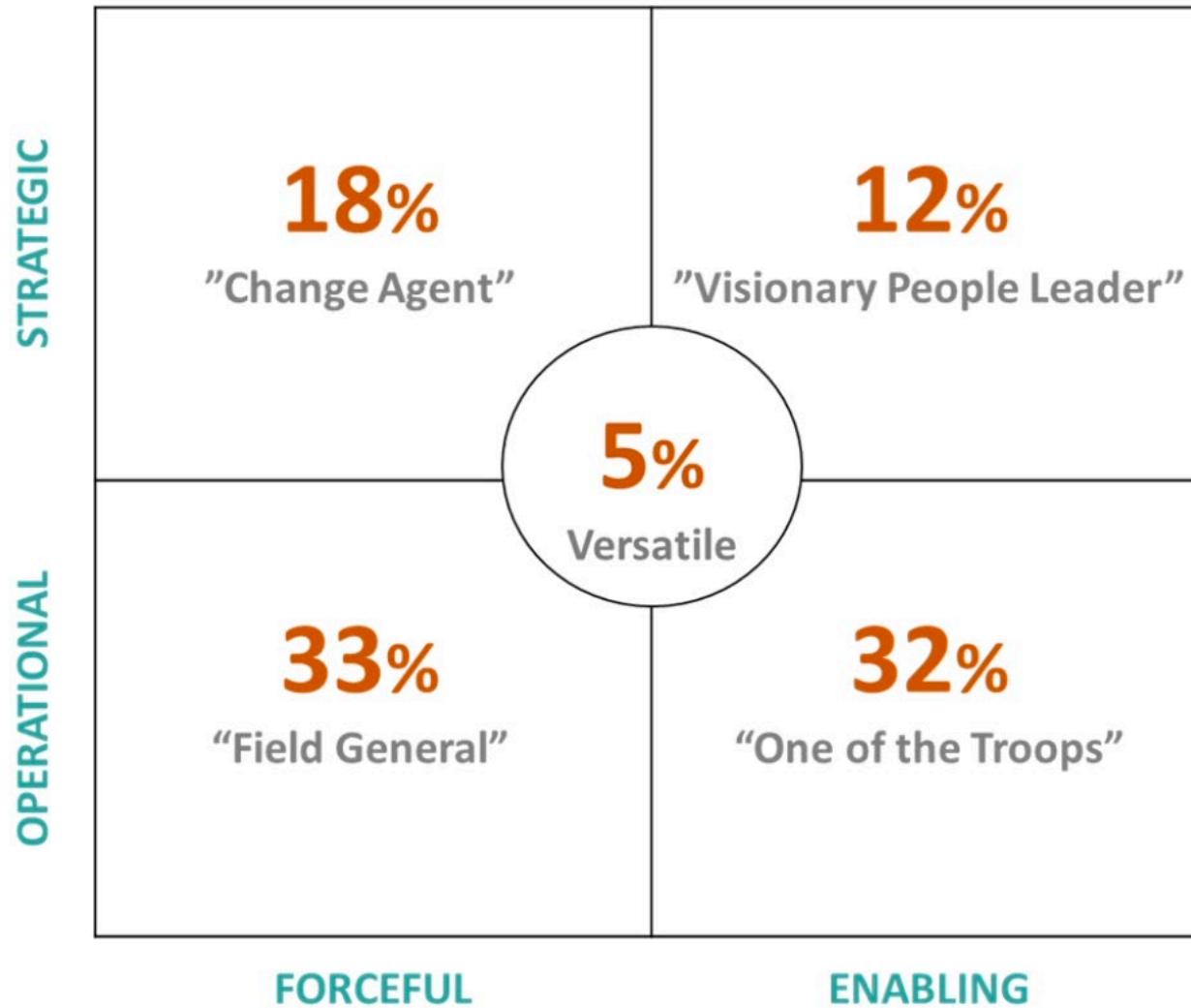
- Het vermogen om veranderingen te lezen en erop te reageren met een breed repertoire van complementaire gedragingen;
- in staat zijn om tegengestelde benaderingen te gebruiken, zonder voorkeur.

Versatility → Effectiveness

N = 21,559 senior managers
LVI global norm data base (2013-2018)

Wat ik zelf leerde van meer dan 600 leidinggevenden ...

- De rol is **niet altijd duidelijk**.
- De rol wordt ingevuld op basis van **persoonlijke voorkeur**.
- Er is **veel onhandigheid** over hoe om te gaan met uitdagingen.
- Het is **"lastig"** om tegen de druk van boven in te gaan.
- Er zijn **conflicten** tussen de eigen doelen en die van de organisatie.
- Niet alle leidinggevenden zijn **geschikt voor de job**.
- En er is soms wel eens een probleem van **ethiek**.

Wat ik zelf leerde van meer dan 600 leidinggevenden ...

- Maar de meeste leidinggevenden **doen hun best**.
- Ze zijn **op zoek** naar manieren om het gedaan te krijgen.
- Ze gaan om met de “stretch”
- Ze hebben **steun nodig**.

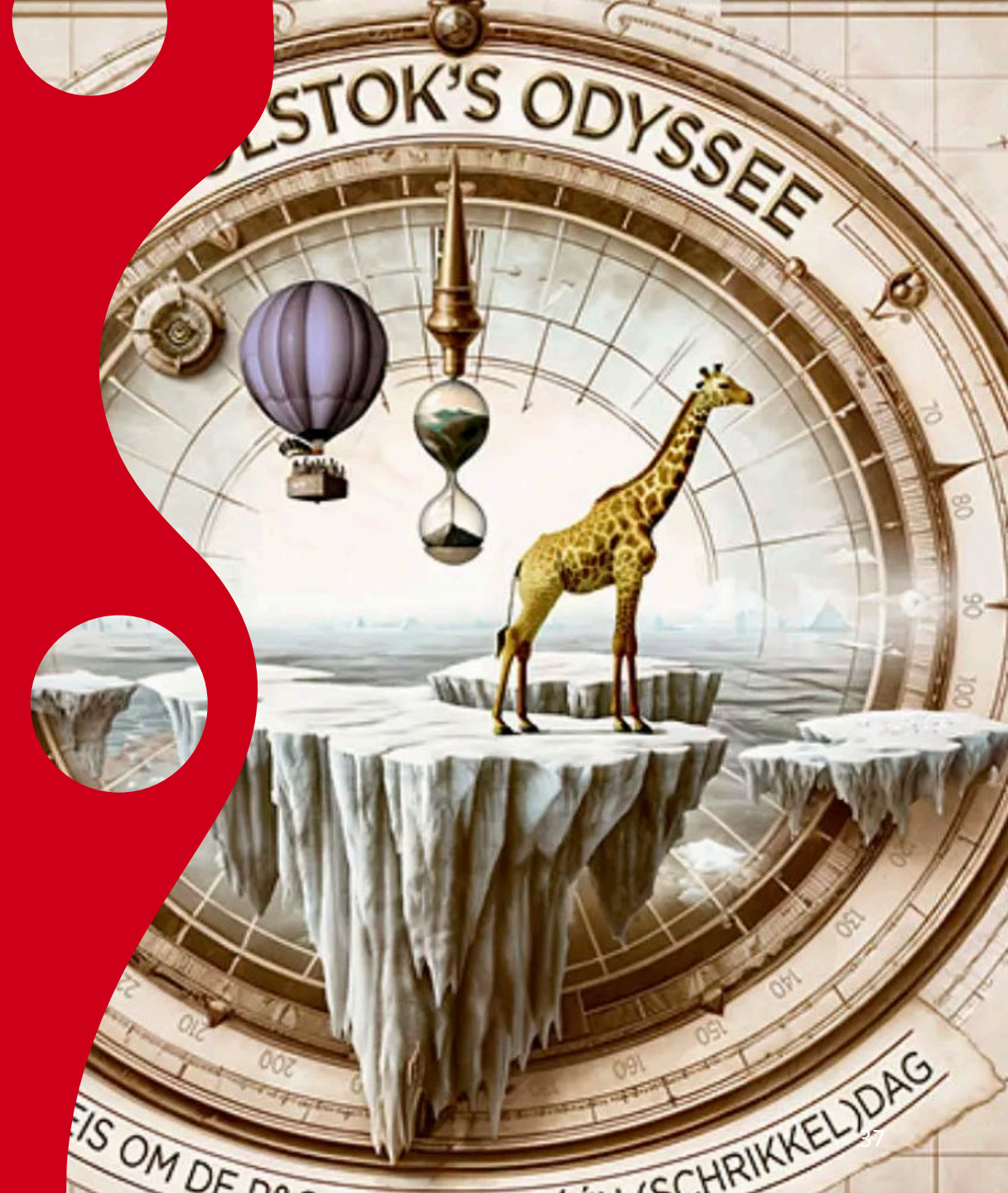

Leiderschap is **effectief** wanneer er resultaten geboekt worden (productiviteit) op een manier die ervoor zorgt dat mensen zich ook goed en betrokken voelen (vitaliteit).

Leiderschap is **duurzaam** wanneer alle belangen worden geïntegreerd en wanneer de acties van vandaag positief bijdragen tot een toekomst.

Over Persoonlijkheid

otolith®

Waarom zijn sommige leiders “niet effectief”

**Onrealistisch
optimisme**

Egocentrisme

Alwetendheid

Almacht

**Onkwets-
baarheid**

Gebaseerd op Sternberg (2002)

**Gebrek aan
flexibiliteit**

**Gebrek aan
zelfkennis**

**Overbenutten
van een
kwaliteit**

Te hoge druk

**Vijandige
context**

Personality Matters

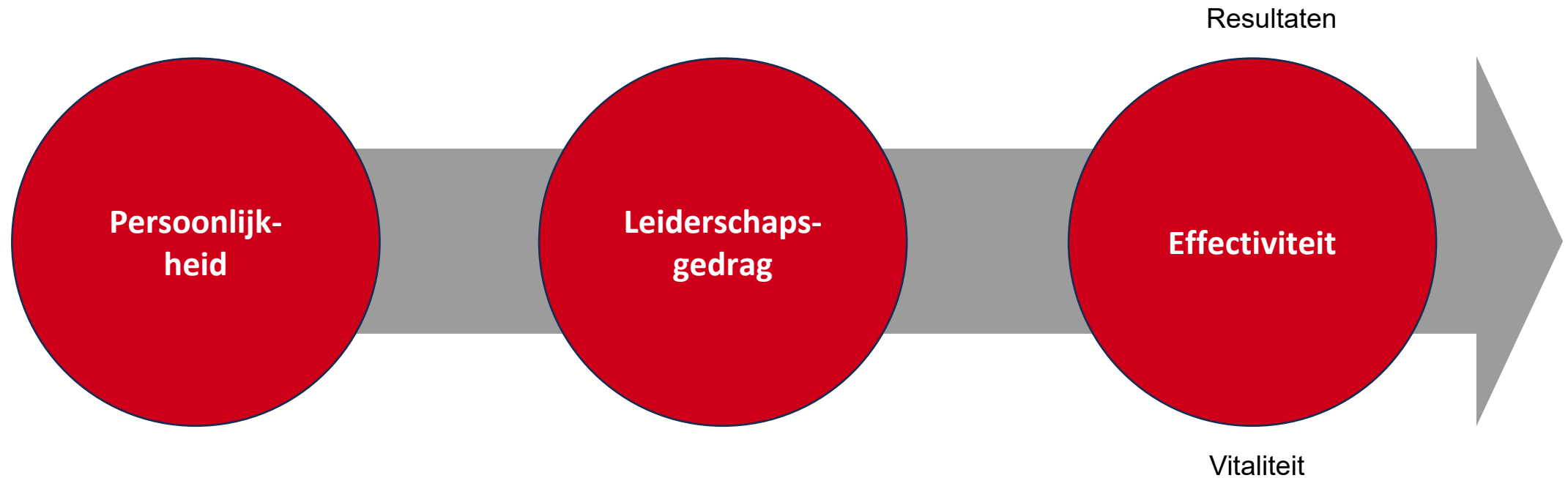
otolith

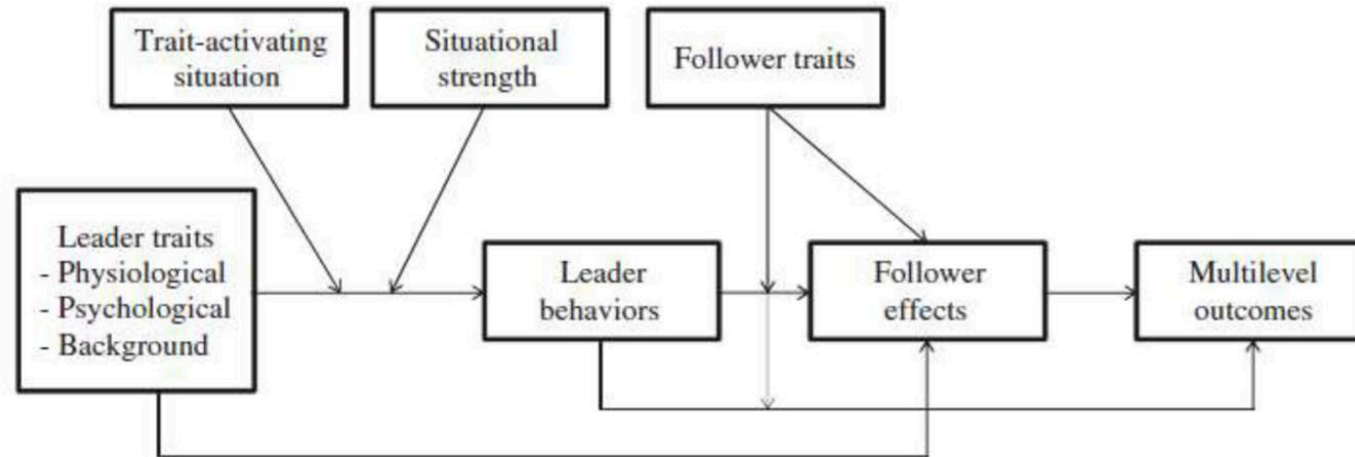
otolith

Persoonlijkheid bepaalt je gedrag als leidinggevende en je effectiviteit

Het volledige plaatje

Persoonlijkheid en Leiderschap

Meta-Analysis of the Relation Between Big Five Personality Dimensions and Leadership

<i>Dimension</i>	<i>Average</i>			
	<i>k</i>	<i>N</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Neuroticism	48	8,025	-.17	-.24
Extraversion	60	11,705	.22	.31
Openness	37	7,221	.16	.24
Agreeableness	42	9,801	.06	.08
Conscientiousness	35	7,510	.20	.28

Note. *k* = number of correlations; *p* = corrected correlation.

Research Article

Kill chaos with **kindness**: Agreeableness improves team performance under uncertainty

Soo Ling Lim and **Peter J Bentley**

¹Department of Computer Science, University College London, UK

Randall S Peterson

²London Business School, UK

Xiaoran Hu

³London School of Economics and Political Science, UK

JoEllyn Prouty McLaren

⁴TalentSage LLC, Minnesota, USA

Collective Intelligence

Volume 2: 1–22

© The Author(s) 2023

Article reuse guidelines:

sagepub.com/journals-permissions

DOI: 10.1177/26339137231158584

journals.sagepub.com/home/col

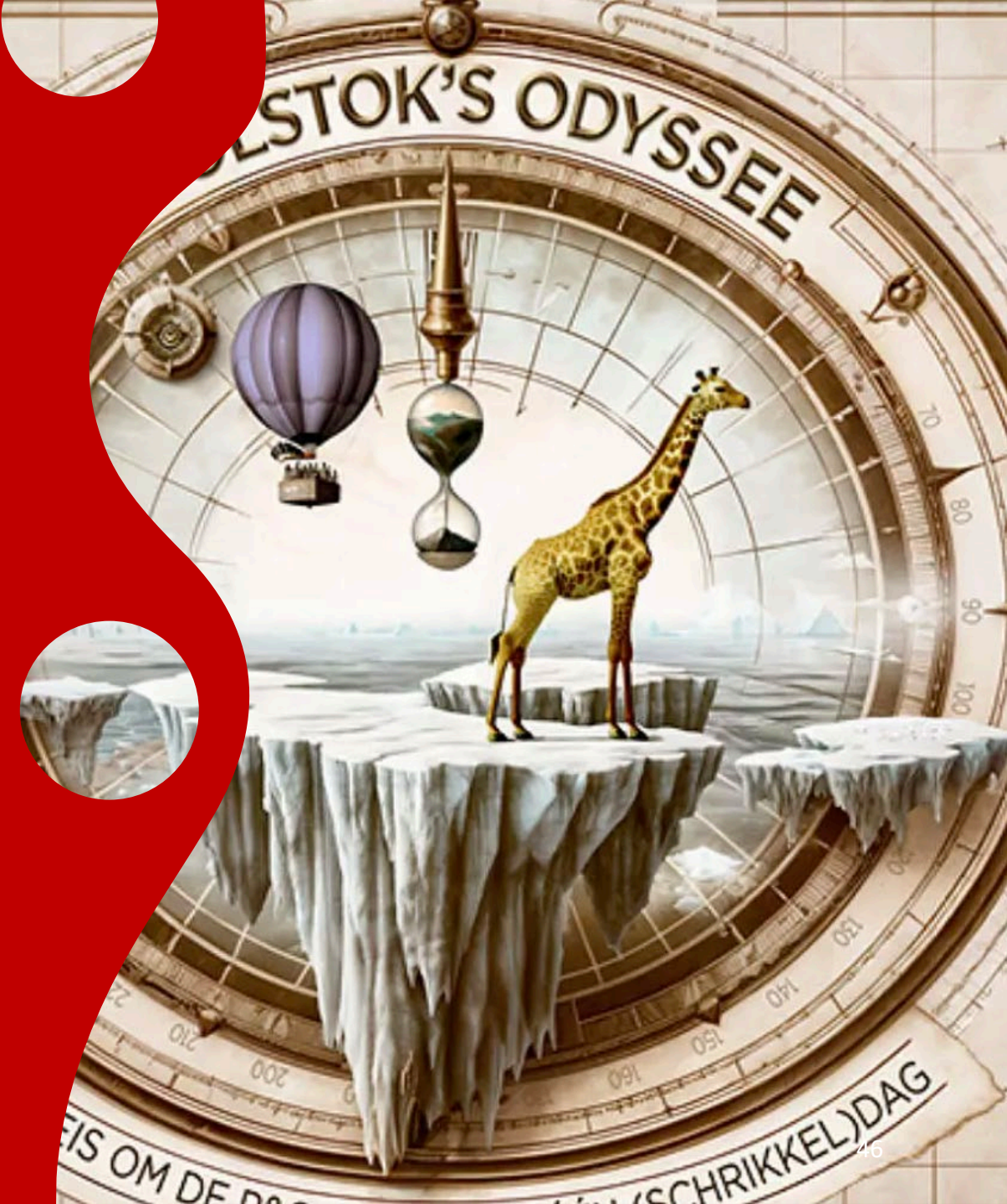

**Het belang van
Context !!**

Het gebruik van persoonlijkheids- testen

otolith®

-
- Door info te gebruiken over **eigen gedrag en persoonlijkheid**

(niet enkel persoonlijkheid, genuanceerde benadering)

- gebruik makende van een **robuust instrument**

(ipv een gemakkelijker en aantrekkelijk, maar twijfelachtig instrument)

- geven we **inzicht in de positieve en negatieve impact** die mensen hebben op anderen.

(niet enkel het positieve!)

Wees wijs in jouw keuze!

**Big 5
Hexaco**

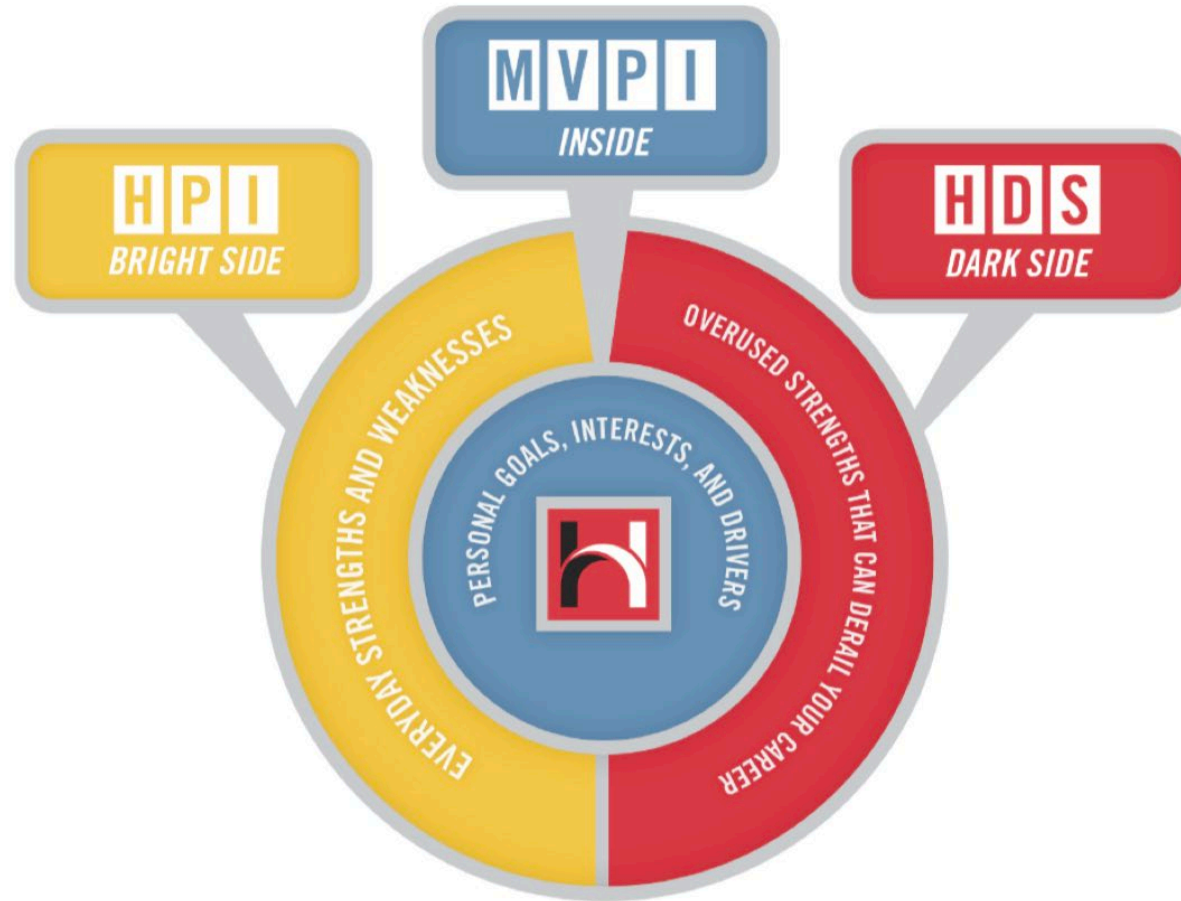
“Traits”

**Typologieën
Esoterische modellen**

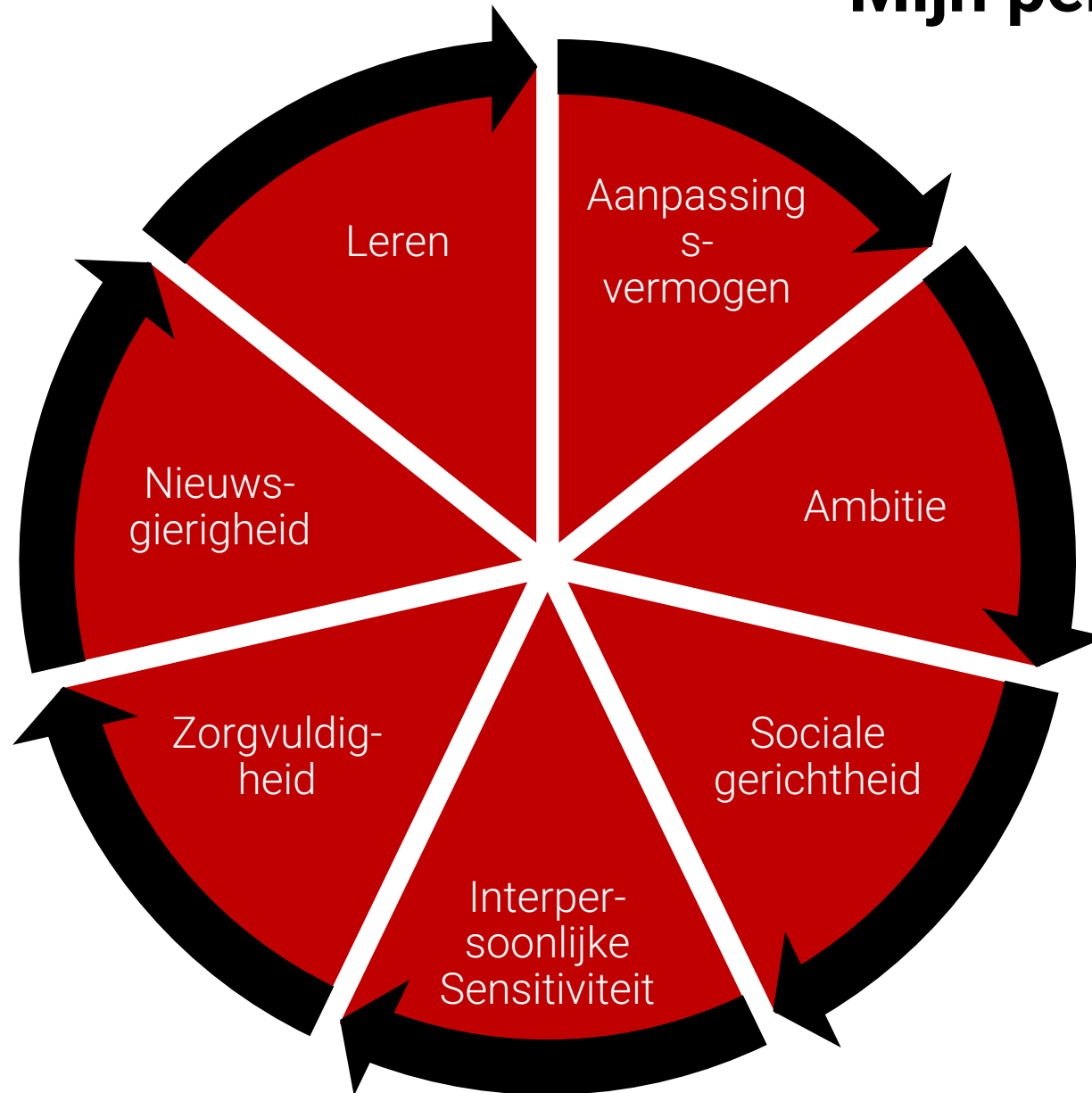
“Types & Colors”

Onze keuze = HOGAN

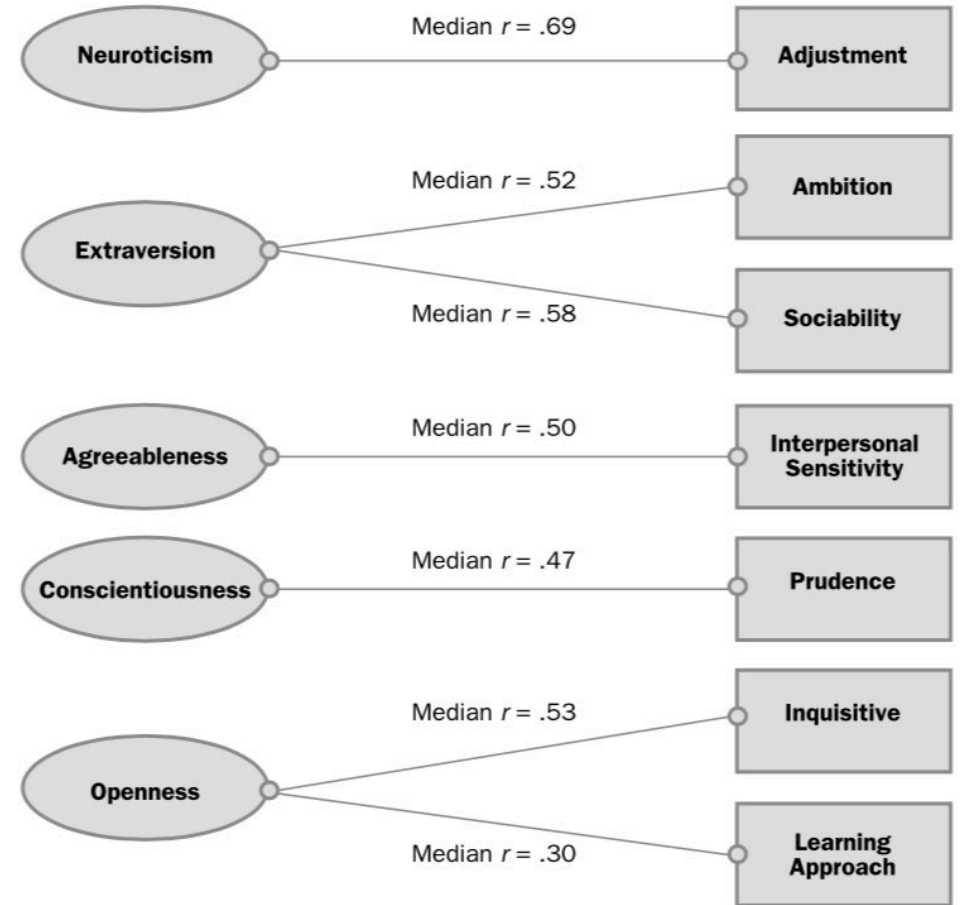
Drie lensen op persoonlijkheid

Mijn persoonlijkheid

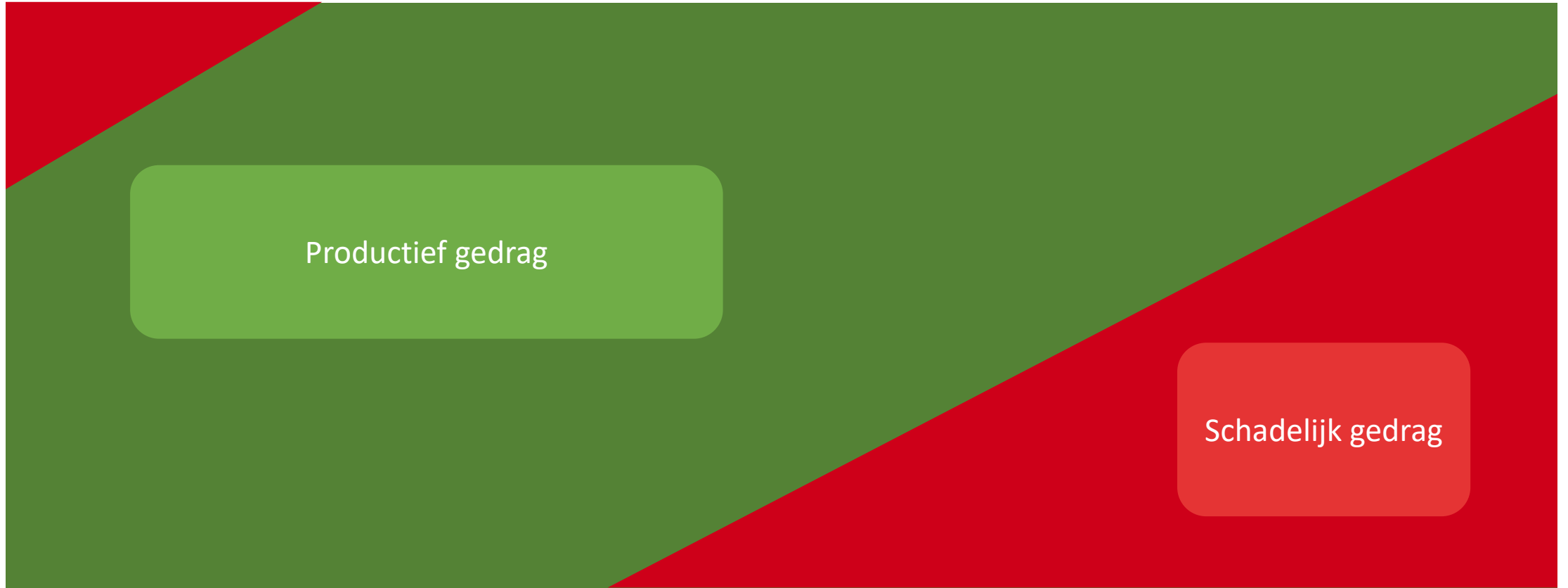

Big 5	Hogan
Neuroticism	Adjustment
Extraversion	Ambition Sociability
Agreeableness	Interpersonal Sensitivity
Conscientiousness	Prudence
Openness	Inquisitive Learning Approach

Note. Median correlation coefficients summarize HPI relations with the NEO PI-R (Goldberg, 2000), Goldberg's (1992) Big-Five Markers (R. Hogan & Hogan, 1995), Personal Characteristics Inventory (Mount & Barrick, 2001), and the Inventario de Personalidad de Cinco Factores (Salgado & Moscoso, 1999). The coefficient ranges are as follows: Adjustment/Emotional Stability/Neuroticism (.66 to .72); Ambition/Extraversion/Surgency (.39 to .60); Sociability/Extraversion/Surgency (.44 to .64); Interpersonal Sensitivity/Agreeableness (.37 to .61); Prudence/Conscientiousness (.36 to .59); Inquisitive/Openness/Intellect (.33 to .69); Learning Approach/Openness/Intellect (.24 to .35). Reprinted with permissions from the authors. All rights reserved.

Teveel van het goede

Uitdagingen

Excitable

Sceptical

Cautious

Reserved

Leisurely

Bold

Mischievous

Colourful

Imaginative

Diligent

Dutiful

Moving **Away** from People

Managing Feelings of Inadequacy by avoiding true connections with people – pushing people away

Moving **Against** People

Managing one's self doubts by dominating and manipulating others

Moving **Towards** People

Managing one's insecurities by building alliances.

Motieven

Status Interests

- Recognition
- Power
- Hedonism

Social Interests

- Altruistic
- Affiliation
- Tradition

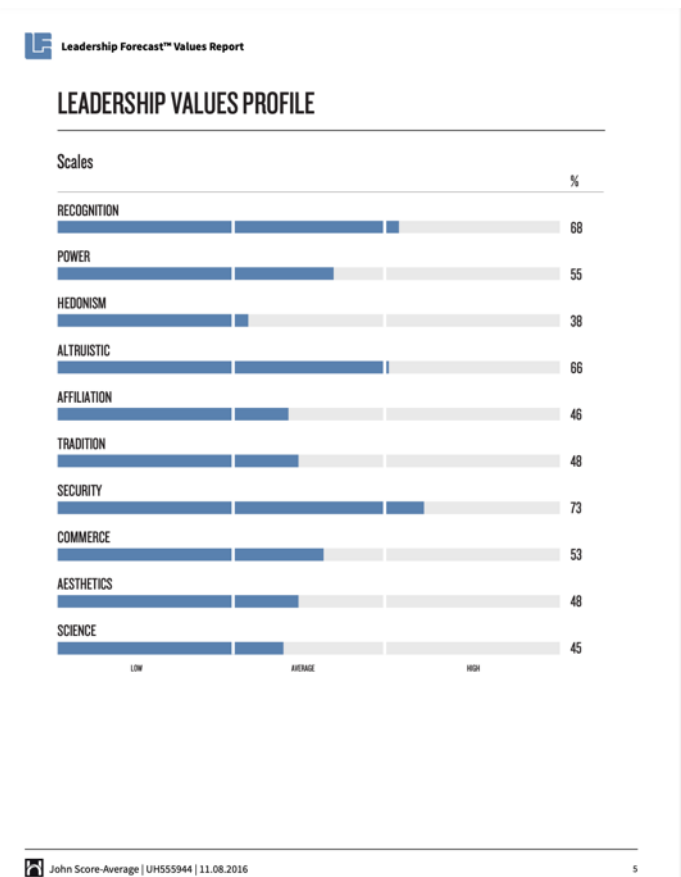
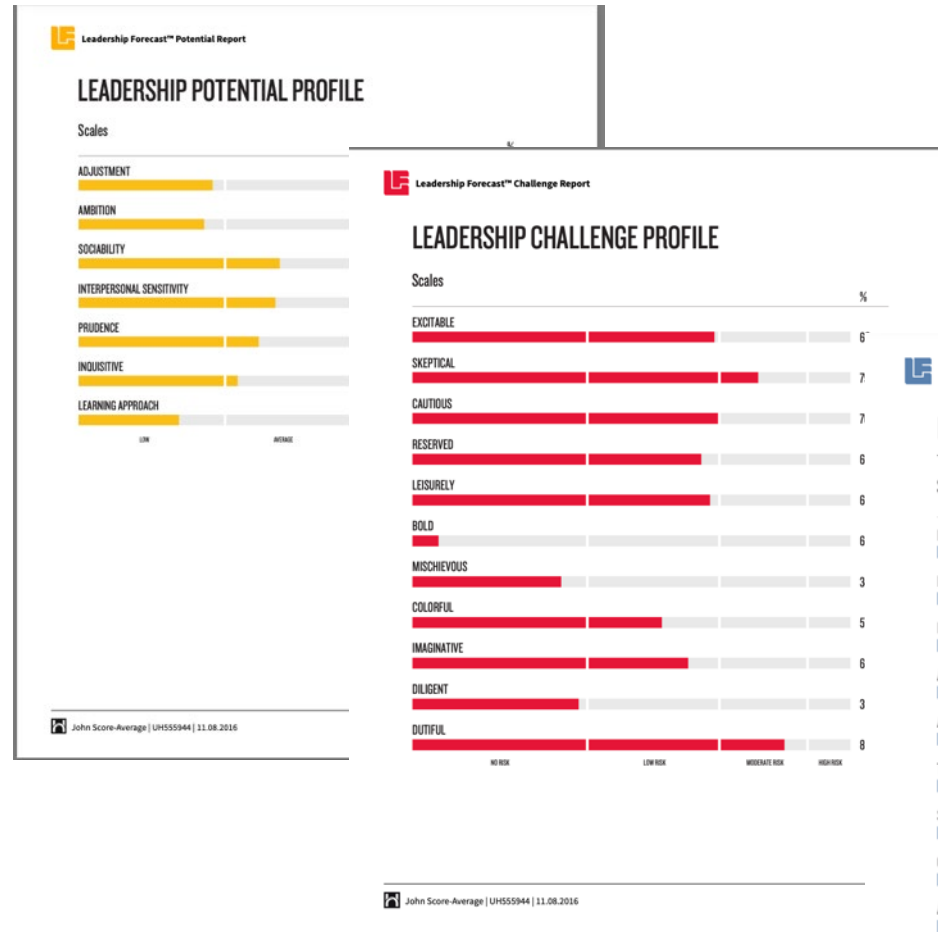
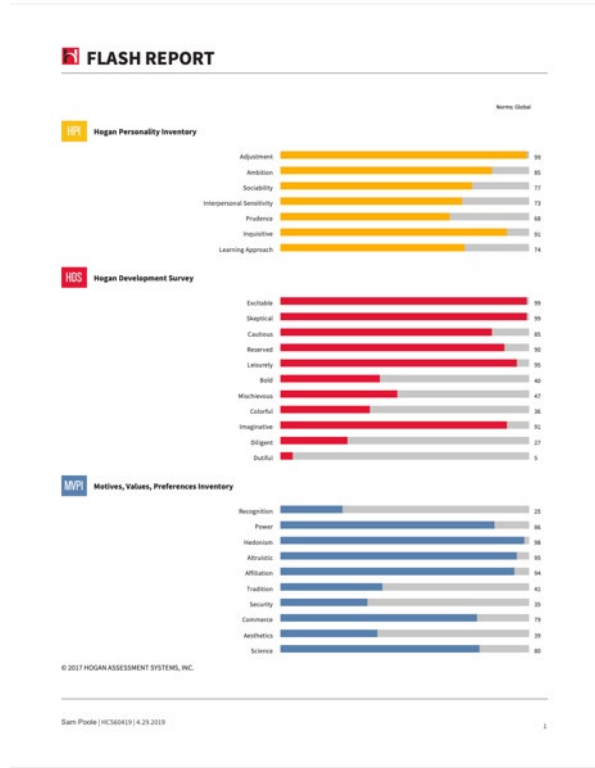
Financial Interests

- Security
- Commerce

Decision-Making Style

- Aesthetics
- Science

Hogan Reports

Feedback given via thema's

Status Interests

Social Interests

Financial Interests

Decision-Making

Drive & Energy
Adjustment - Ambition

Relationships & Communication
Sociability – Interpersonal Sensitivity.

Problem-Solving Style
Prudence – Inquisitive - Learning Approach

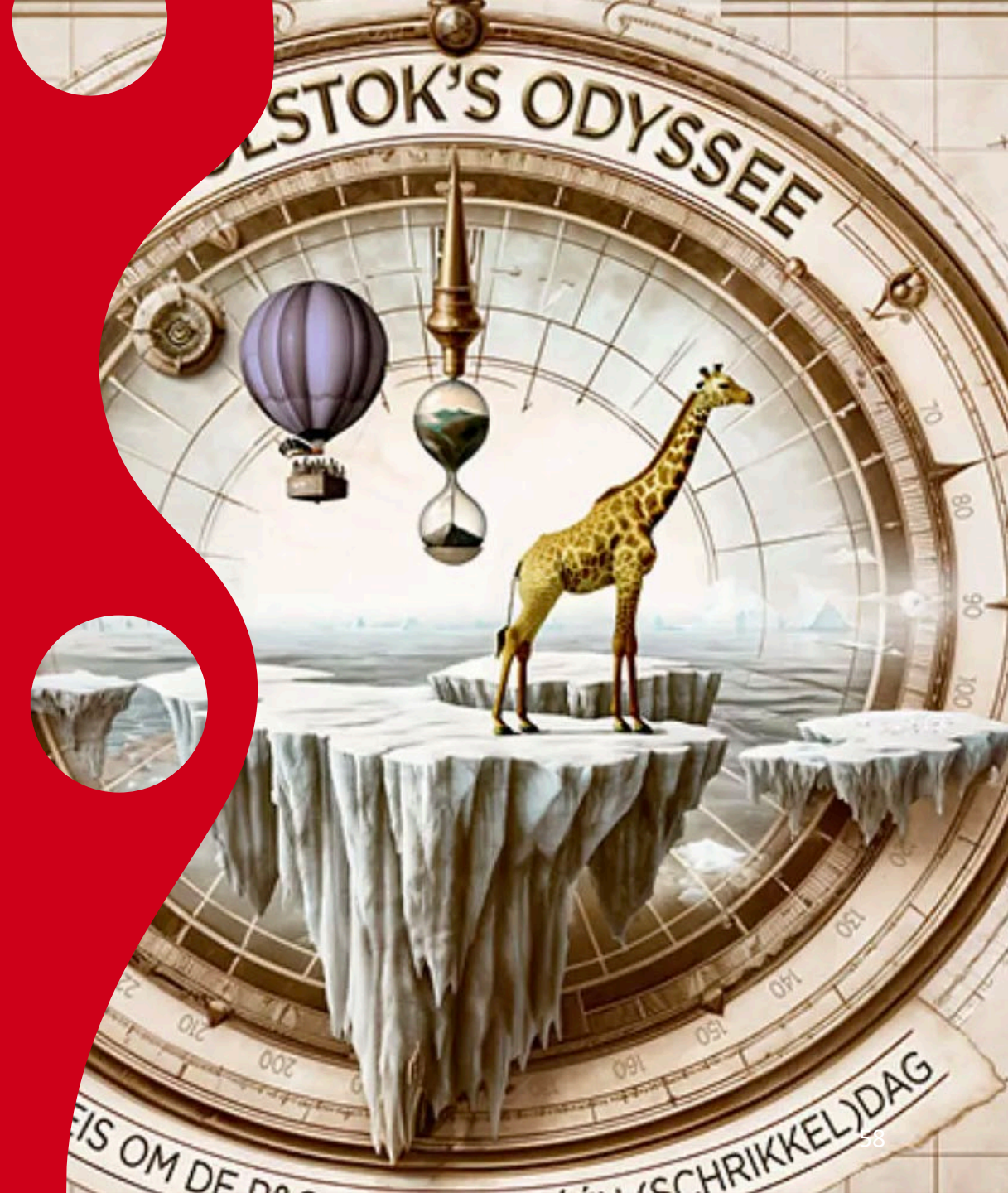
Moving Away

Moving Against

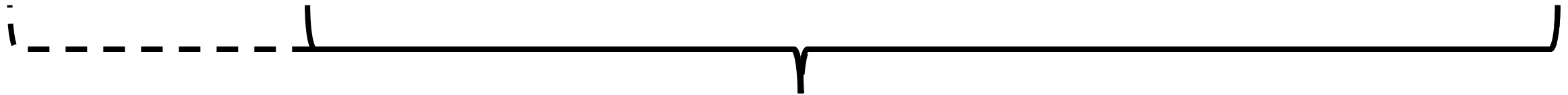
Moving Towards

Toepassingen

otolith®

Toepassingen

Meer inzicht

Meer gevoeligheid

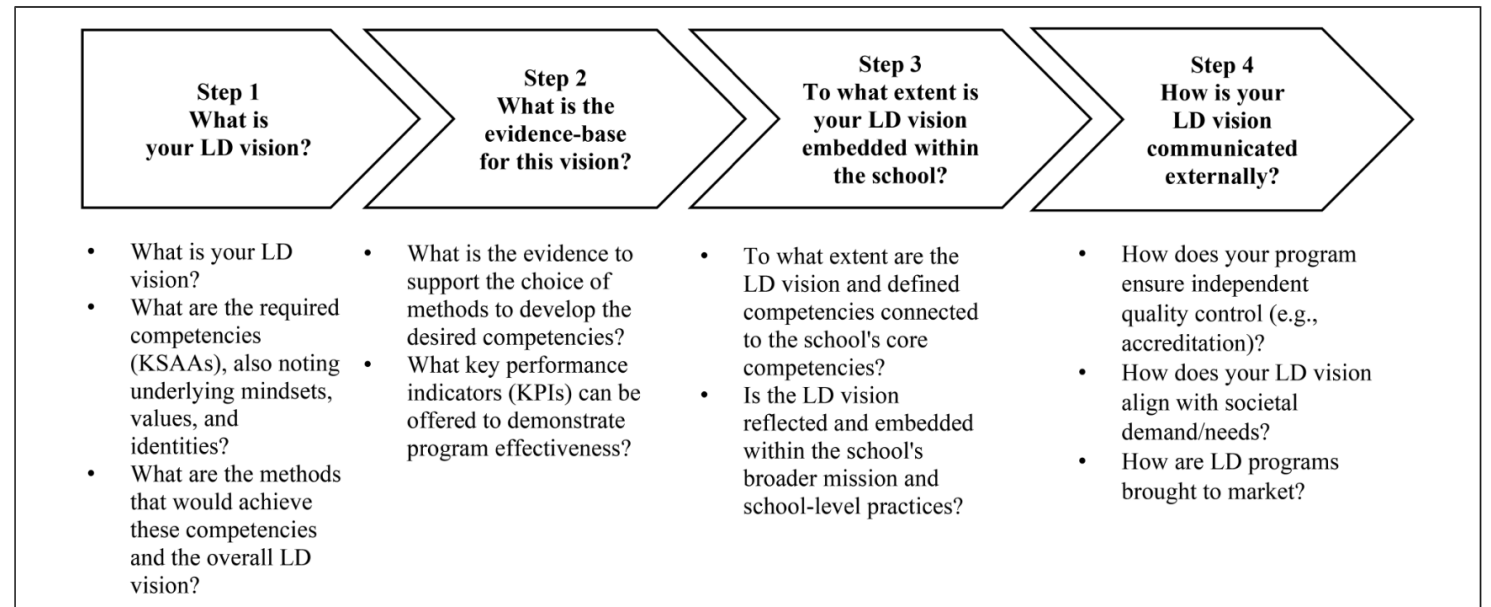
Hefbomen

Betere beslissingen

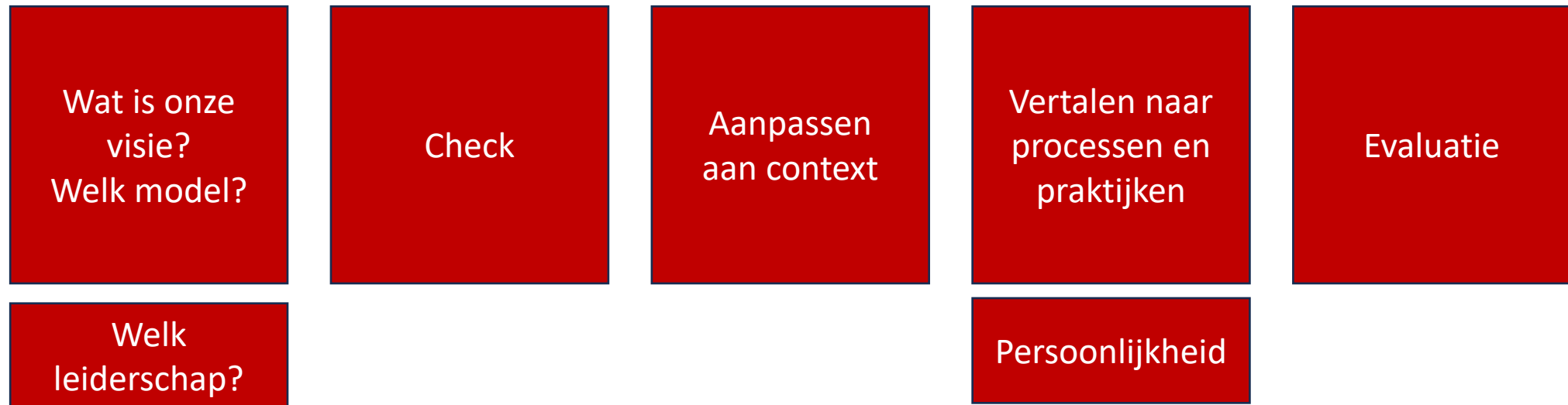
Toepassing 1: Leiderschapsontwikkeling

Walking Our Evidence-Based Talk: The Case of Leadership Development in Business Schools

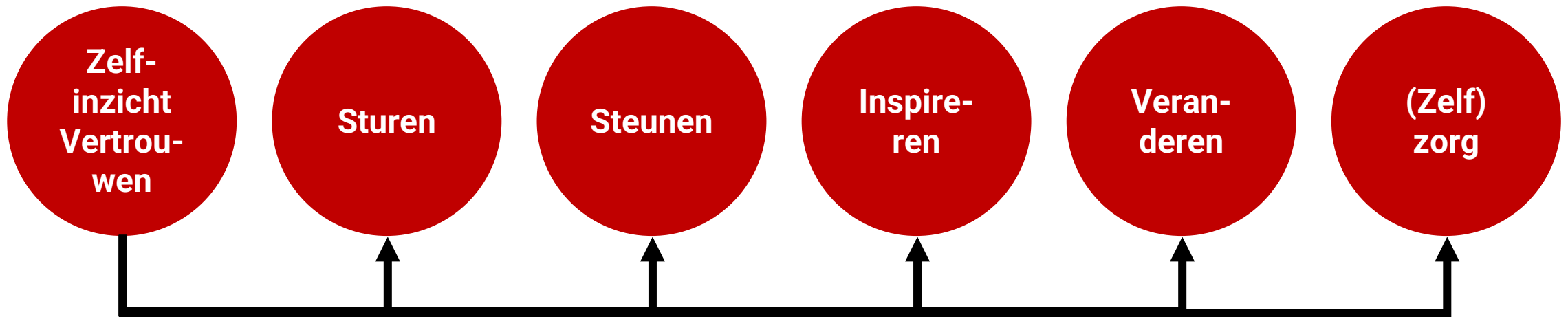
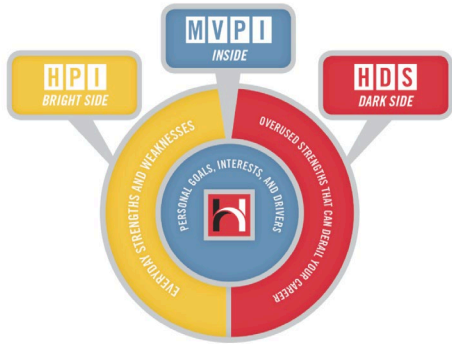
Hannes L. Leroy¹ , Moran Anisman-Razin^{2,3}, Bruce J. Avolio⁴, Henrik Bresman⁵, J. Stuart Bunderson⁶, Ethan R. Burris⁷, Johannes Claeys⁸, James R. Detert⁹, Lisa Dragoni¹⁰, Steffen R. Giessner¹, Kevin M. Kniffin¹¹, Thomas Kolditz¹², Gianpiero Petriglieri⁵, Nathan C. Pettit¹³, Sim B. Sitkin³, Niels Van Quaquebeke¹⁴, and Pisitta Vongswasdi¹⁵

Toepassing 1: Modelconstructie

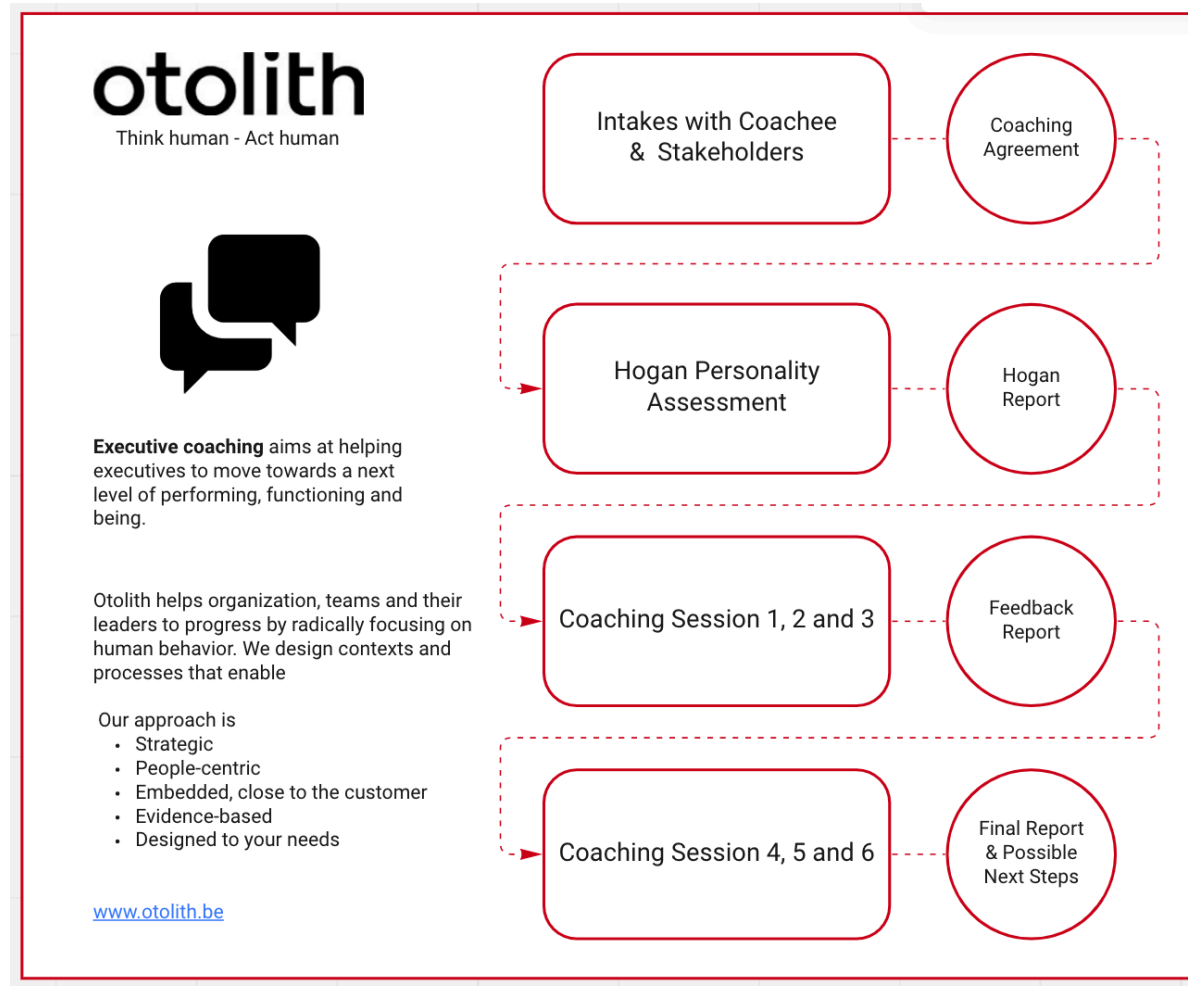

Toepassing 1: Ontwikkelingstraject

Wat helpt mij (niet)?

Toepassing 1: Executive Coaching

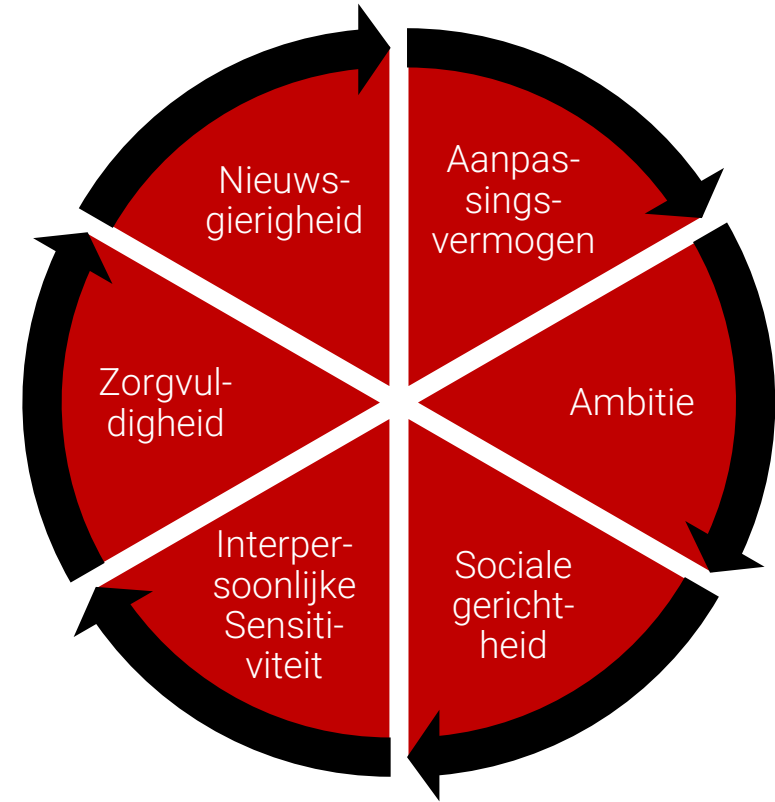
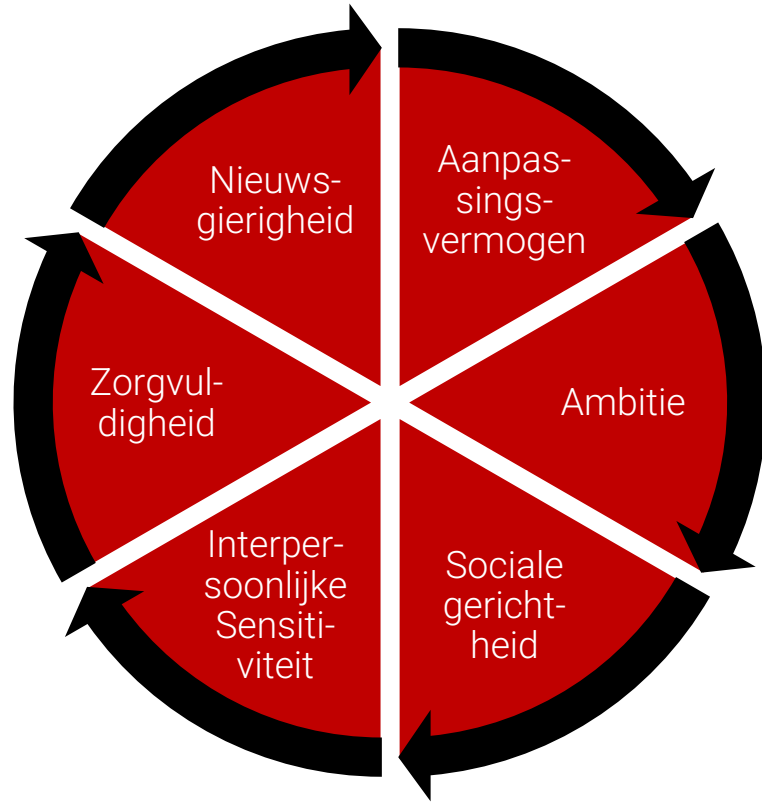

Toepassing 2: Team Coaching

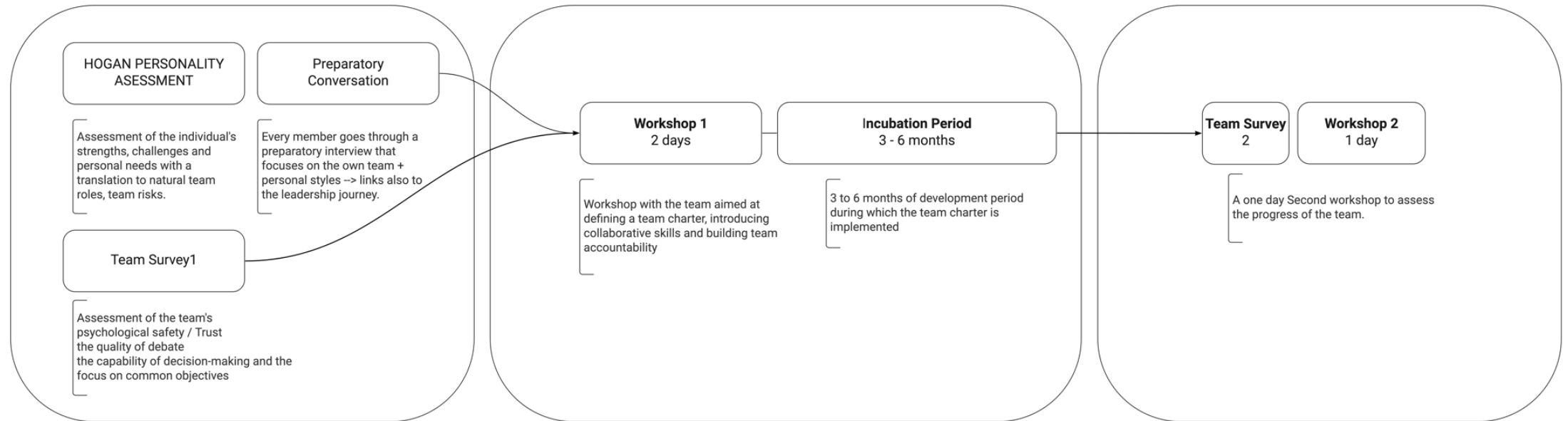
- Samen leiding geven aan een organisatie.
- Leiderschap + Teamdynamieken
- Ik als leidinggevende
Wij als team.
- Hoe werken wij **samen**?
- Welke zijn de (complementaire) **sterktes, valkuilen** en (gedeelde) **behoeften**?

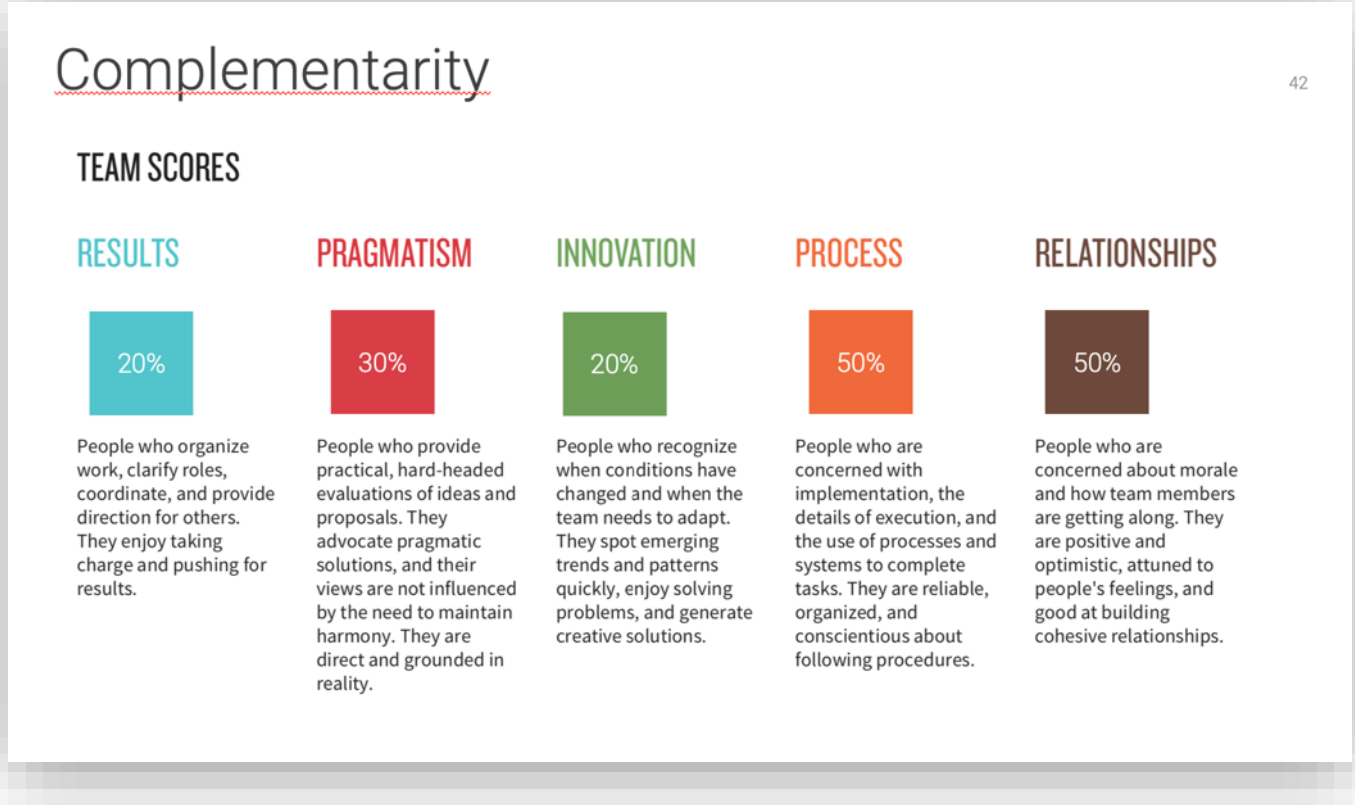
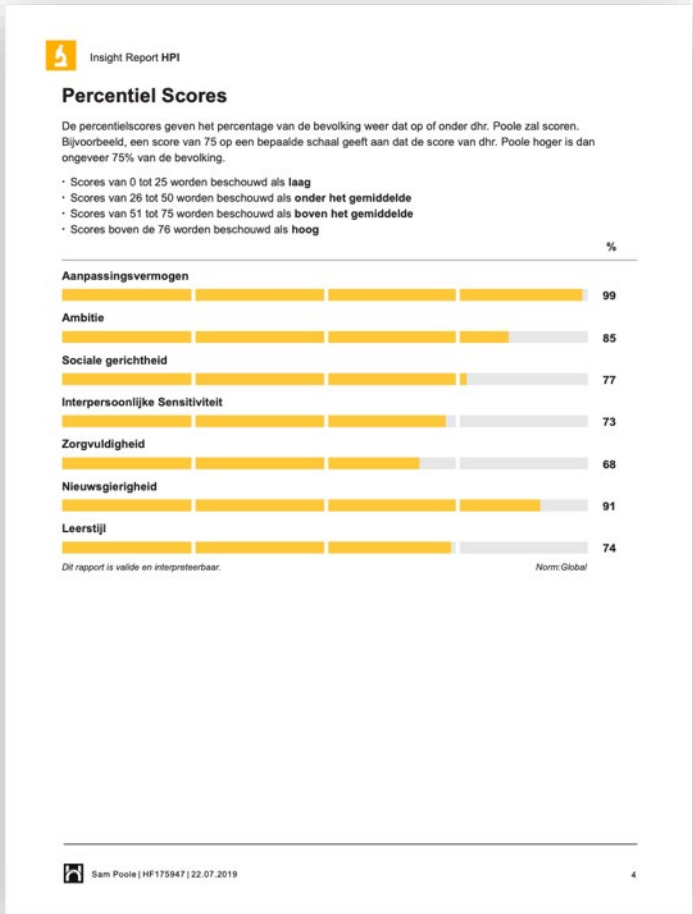
Relaties = Samenkomen van persoonlijkheden

Toepassing 2: Team Coaching

Van individuele naar Teamscores

We kunnen nagaan welke spontane bijdrage een leidinggevende geeft aan het team.

TEAM SCORES

RESULTS

People who organize work, clarify roles, coordinate, and provide direction for others. They enjoy taking charge and pushing for results.

PRAGMATISM

People who provide practical, hard-headed evaluations of ideas and proposals. They advocate pragmatic solutions, and their views are not influenced by the need to maintain harmony. They are direct and grounded in reality.

INNOVATION

People who recognize when conditions have changed and when the team needs to adapt. They spot emerging trends and patterns quickly, enjoy solving problems, and generate creative solutions.

PROCESS

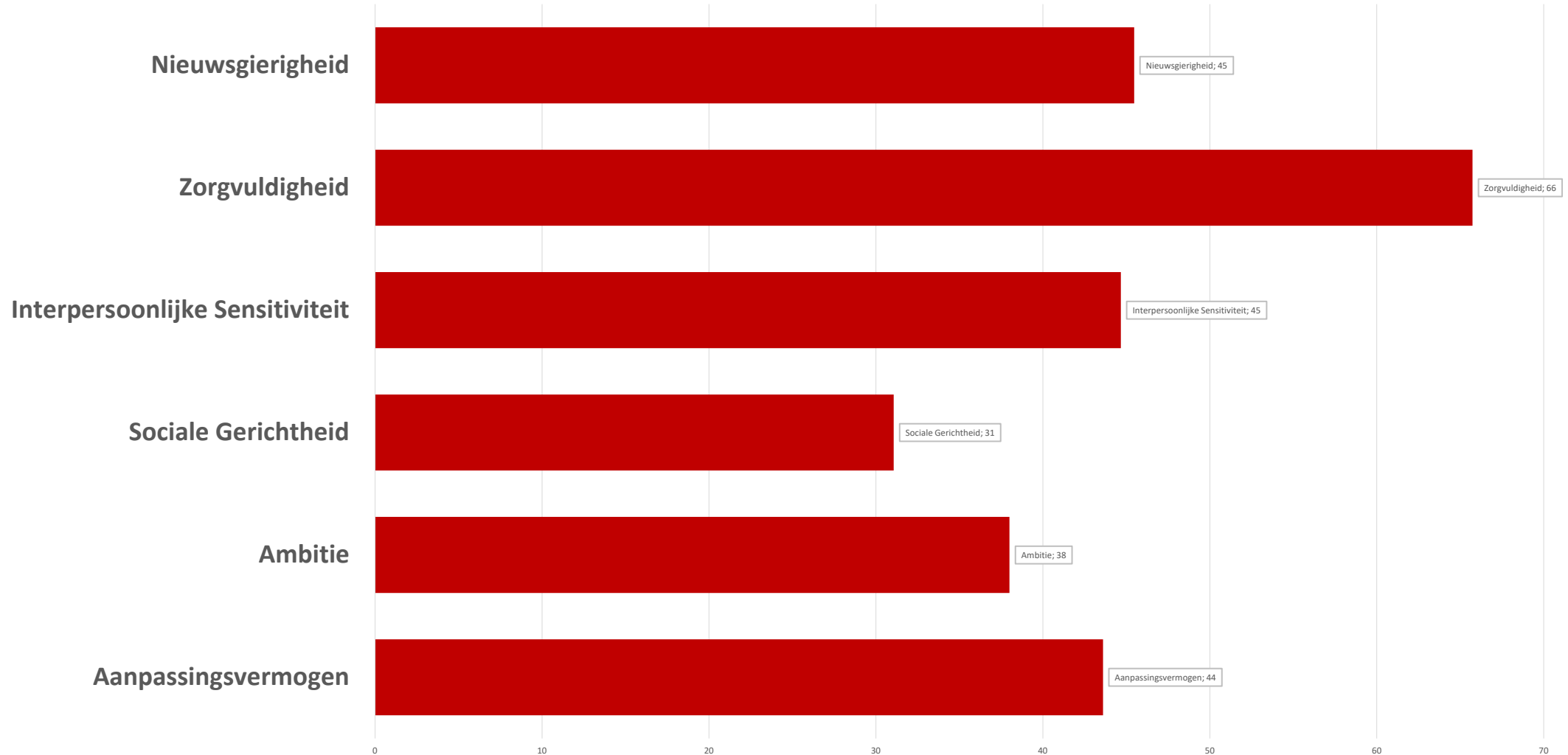
People who are concerned with implementation, the details of execution, and the use of processes and systems to complete tasks. They are reliable, organized, and conscientious about following procedures.

RELATIONSHIPS

People who are concerned about morale and how team members are getting along. They are positive and optimistic, attuned to people's feelings, and good at building cohesive relationships.

Teamprofiel

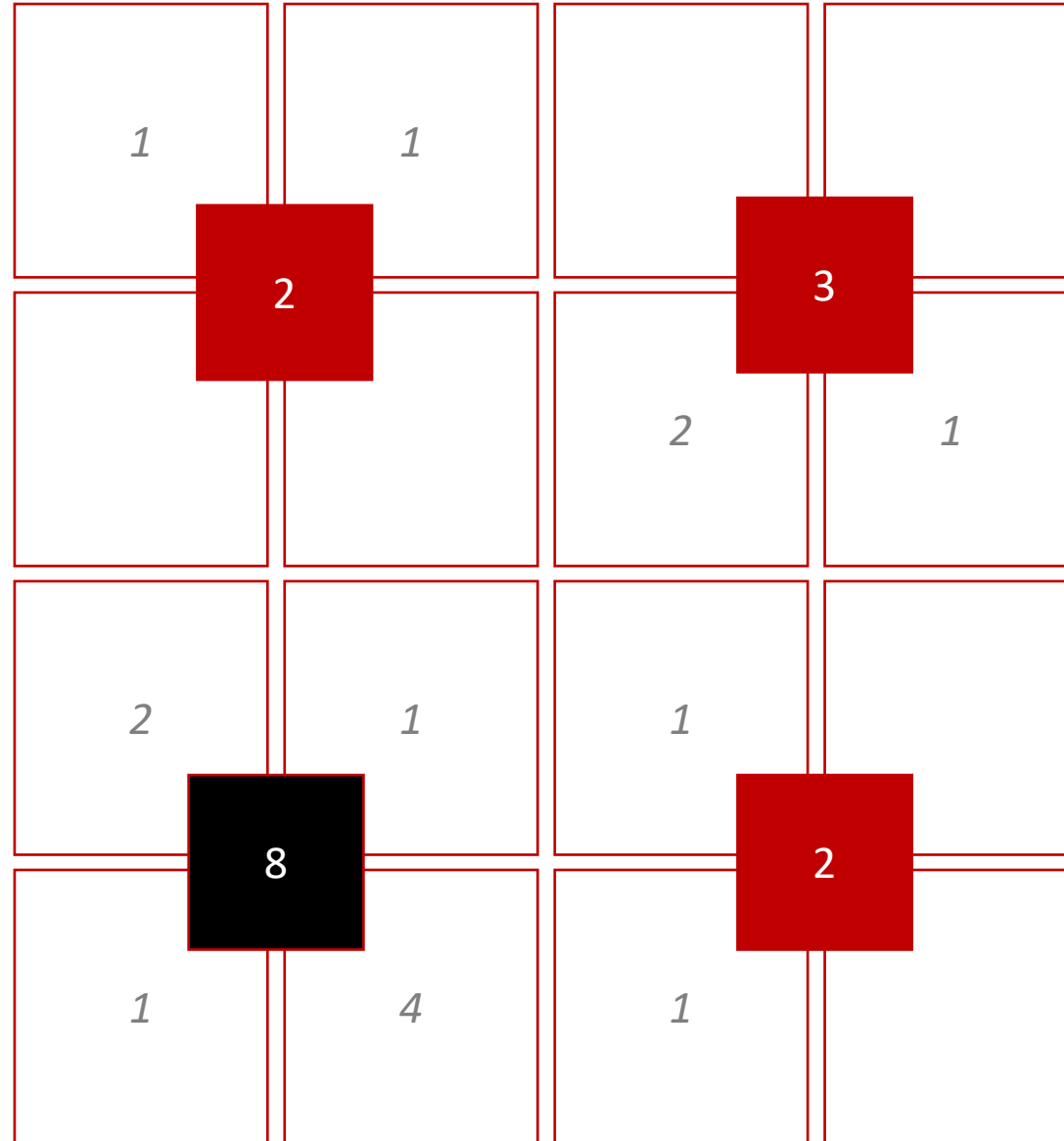
Teamprofiel

<i>Aanpassingsvermogen</i>	4	6	4	1	<i>Eerder kritisch</i>
<i>Ambitie</i>	6	4	3	2	<i>Eerder volgend</i>
<i>Sociale Gerichtheid</i>	7	4	4	0	<i>Eerder Introvert</i>
<i>Interpersoonlijke sensitiviteit</i>	6	2	5	2	<i>Direct en relationeel</i>
<i>Zorgvuldigheid</i>	1	3	4	7	<i>Eerder hoog zorgvuldig</i>
<i>Nieuwsgierigheid</i>	4	4	5	2	<i>Praktisch en Vernieuwend</i>

Gedreven en competitief, maar ook zelf-kritisch, is bang om af te gaan en reflecteert over fouten..

Ambitie

Zeer bewust van zichzelf, zoekt alignering. Maakt zich zorgen over prestaties en kan uitdagingen uit de weg gaan.

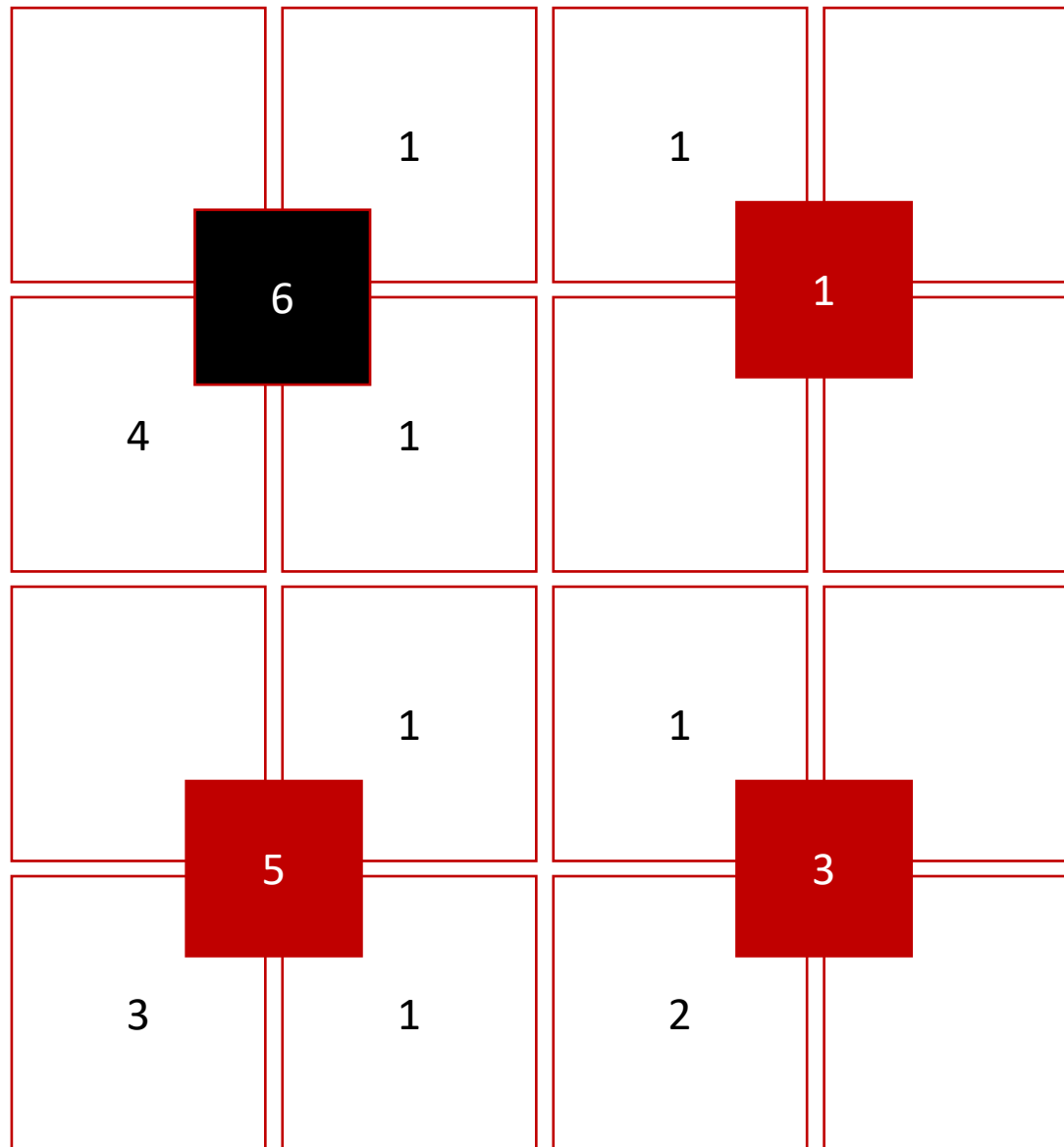
Zeer veel zelfvertrouwen en aanvaardt zichzelf. Toont assertieve en kalme energie

Gemakkelijk, ontspannen en zelfzeker. Zal eerder volgen dan leiden.

*Onderhouden relaties
maar investeert
weinig in netwerk;
luisteren meer dan ze
spreken.*

*Reactieve en
directe
communicatie; kan
daardoor wat
ongevoelig lijken of
intimiderend.*

Interpersoonlijke
Sensitiviteit

*Frequente en diepe
relaties; zeer
mensgerichte
communicatie*

*Intense communicatie, start
relaties maar onderhoudt
deze niet; direct.*

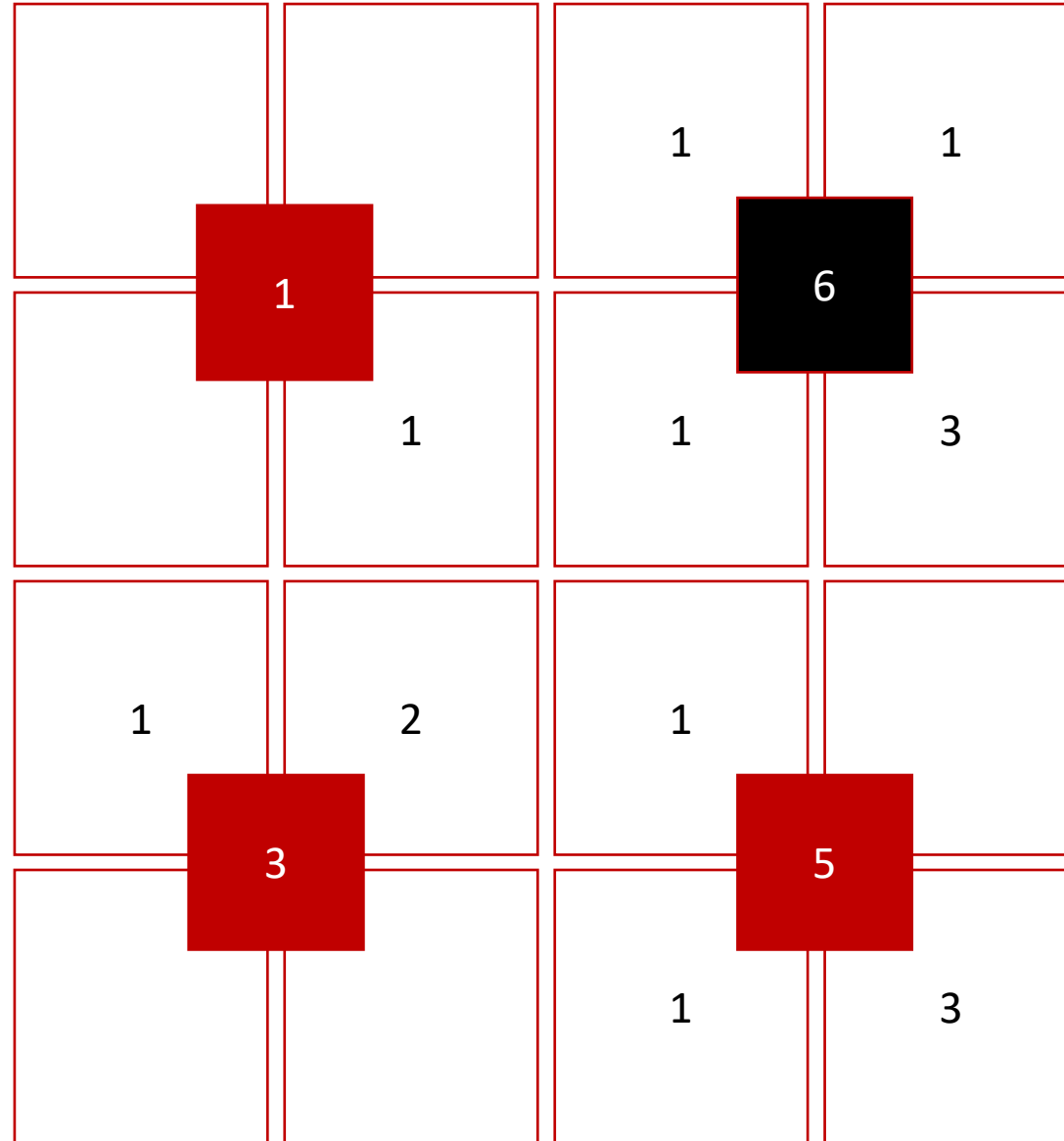
Sociale
Gerichtheid

*Droomt en houdt van
ideatie. Kan zich
gemakkelijk vervelen en
houdt niet van details of
uitvoering.*

Nieuwsgierigheid

*Efficiënt en praktisch, maar
impulsief. Zal niet nadenken
over lange-termijn
beslissingen*

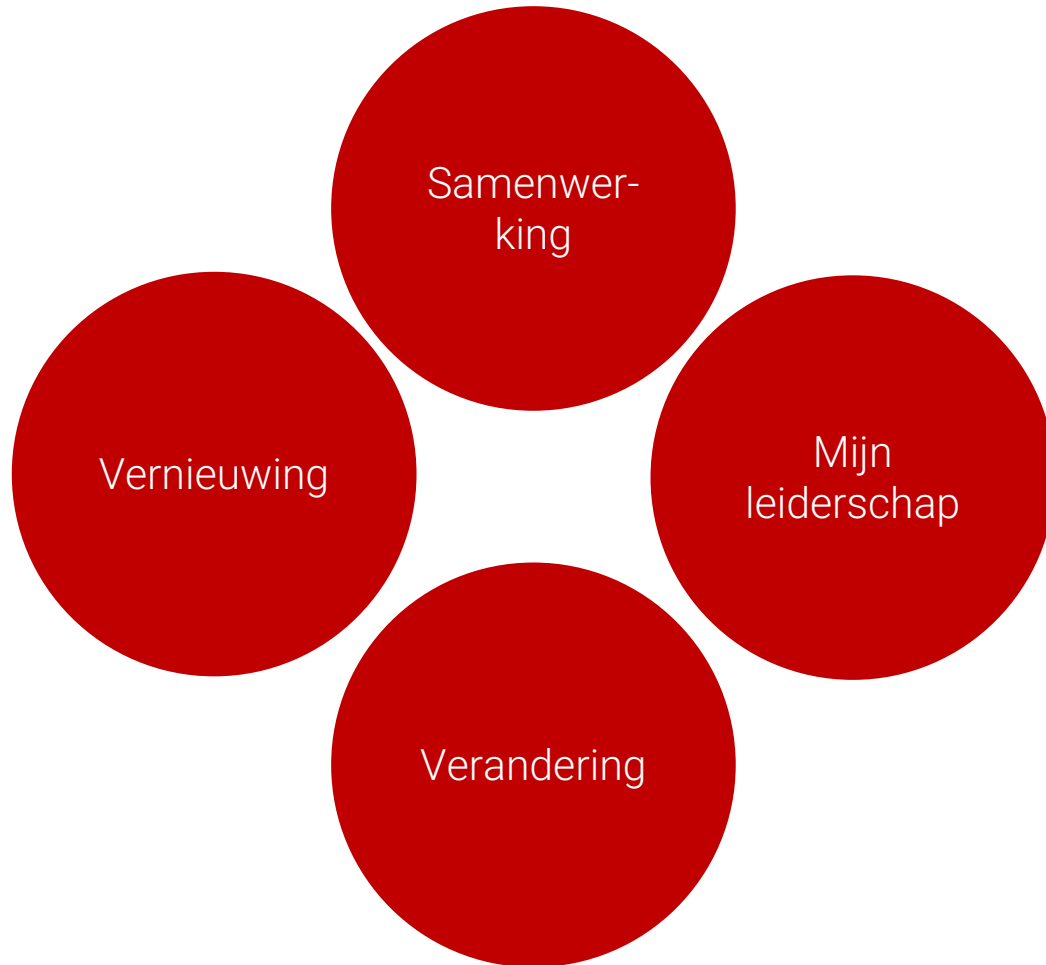

*Houdt van
strategisch en
taktisch oplossen
van problemen; is
bedreven in korte-
en lange termijn
planning maar kan
focus missen..*

*Houdt van actie, is
realistisch en pragmatisch,
respecteert regels en
processen, minder gericht
op innovatie.*

Zorgvuldigheid

Toepassing 3: Organisatie-ontwikkeling

Cultuurverandering gaat over gedragsveranderingen.

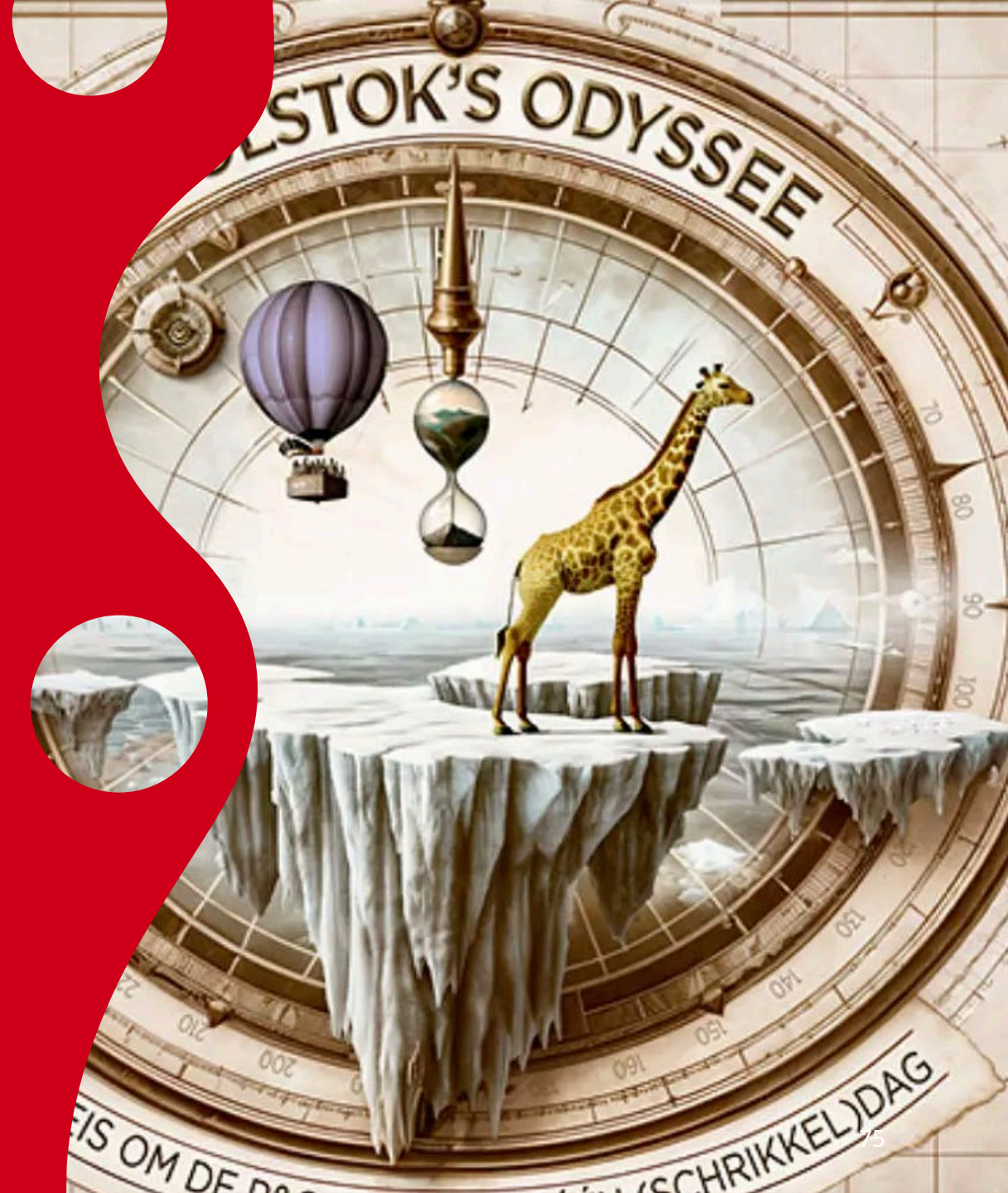
Gedragsverandering begint met zelfbewustzijn.

“culture trickles down”

Wij starten cultuurverandering steeds aan de top.

Conclusie en Advies

otolith®

A close-up photograph of two monkeys. The monkey on the right is holding a black helmet over its head, looking directly at the camera. The monkey on the left is looking towards the first monkey. The background is a soft, out-of-focus green.

Leiderschap is nog nooit zo belangrijk geweest.

Het is nog nooit zo moeilijk geweest.

**Investeer in een gedragen en volgehouden
ontwikkeling.**

A close-up photograph of a light-colored monkey looking into a dark, curved mirror. The monkey's reflection is visible in the mirror, showing its face and eyes. The background is a soft, out-of-focus green.

Persoonlijkheid telt.

**Verhoog (zelf-)inzicht bij leidinggevenden als
basis voor ontwikkeling.**

A close-up photograph of a light-colored monkey. The monkey is looking into a dark, oval-shaped mirror that it is holding with its hands. The reflection in the mirror shows the monkey's face, eyes, and nose. The background is a soft, out-of-focus green. The text is overlaid on the center of the image.

**Gebruik robuuste instrumenten
om persoonlijkheid te meten en gedrag te
ontwikkelen.**

A close-up photograph of two light-colored monkeys. The monkey on the right is holding a dark, reflective, dome-shaped object in its mouth, which shows a reflection of its own face. The monkey on the left is looking towards the right. The background is a soft, out-of-focus green.

Wees niet “religieus” en “deterministisch”.

We zijn niet ons profiel.

We kunnen ander gedrag stellen.

Waarschijnlijkheid versus zekerheid.

A close-up photograph of two light-colored monkeys. The monkey on the right is holding a dark, oval-shaped mirror in its mouth, and its reflection is visible in the mirror. The monkey on the left is looking towards the mirror. The background is a soft, out-of-focus green.

Wees voorzichtig en respectvol.

Niet iedereen is er klaar voor.

Confrontatie + nazorg.

Welke primate durft
een vraag te stellen, of ...

Let's
connect.

otolith®

Otolith Consulting – David Ducheyne

+ 32 479 91 08 67

david@otolith.be

www.otolith.be

Think Human. Act Human.

otolith